ZATWIERDZAM

Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej
z up.

Zastępca Komendanta Głównego
Państwowej Straży Pożarnej
nadbryg. Sławomir Sierpatowski
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

ZASADY ORGANIZACJI RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W KRAJOWYM SYSTEMIE RATOWNICZO-GAŚNICZYM

Warszawa, 12-08-2026 r.

ZAKRES ZMIAN W STOSUNKU DO WERSJI ZASAD Z GRUDNIA 2020 r.:

Data	Wprowadzone zmiany	Przeprowadzający aktualizację
30.06.2026 r.	Zmieniono nazwę dokumentu w związku z nowymi zapisami wprowadzonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.	Zespół Komendanta Głównego PSP ds. ratownictwa wodnego
	Zaktualizowano wstęp oraz doprecyzowano zapisy w części 1.	
	Doprecyzowano wymagania kwalifikacyjne strażaków i ratowników w zakresie sterowania łodziami z napędem silnikowym w części 2.	
	Zaktualizowano poziomy gotowości operacyjnej SGRW-N i SGS.	
	Zaktualizowano zadania PSP w zakresie wypełniania roli organizatora ratownictwa wodno-nurkowego w KSRG.	
	Określono zadania dla krajowego koordynatora PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego.	
	Zaktualizowano załącznik nr 2 dot. szczegółowych zasad bezpieczeństwa podczas organizowania ćwiczeń, szkoleń i działań ratowniczych na poziomie podstawowym.	
	Zaktualizowano załącznik nr 3 dot. zestawienia i minimalnego normatywu wyposażenia w sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych.	
	Zaktualizowano załącznik nr 6 dot. zestawienia i minimalnego normatywu wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych.	
	Dodano załącznik nr 7 dot. zestawienia i minimalnego normatywu wyposażenia w sprzęt dla nurka instruktora.	
	Zaktualizowano załącznik nr 8 dot. zestawienia i minimalnego normatywu wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki dla specjalistycznych grup sonarowych.	
	Zaktualizowano załącznik nr 10 dot. schematów organizacyjnych SGRW-N i SGS.	
	Zaktualizowano załącznik nr 11 dot. zasad organizacji prac podwodnych, w tym działań ratowniczych i wspomagających. oraz zasady bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych.	

Data	Wprowadzone zmiany	Przeprowadzający aktualizację
	Zaktualizowano załącznik nr 12 dot. zasad uzyskiwania stopnia nurka instruktora w Państwowej Straży Pożarnej.	
	Dodano załącznik nr 14 dot. wytycznych do organizacji prac podwodnych z wykorzystaniem zestawu do nurkowania przewodowego przeznaczonego do pracy w wodach zanieczyszczonych i skażonych.	
	Dodano załącznik nr 15 dot. wskazań w zakresie sprzętu do załadunku w skrzynię przeznaczoną do transportu przez śmigłowce LPR – zestaw minimalny dla jednego nurka.	
	Dodano załącznik nr 16 wzór planu i realizacji ćwiczeń doskonalenia zawodowego specjalistycznej grupy ratowniczej.	

SPIS TREŚCI:

CZĘŚĆ 1 WPROWADZENIE 6

CZĘŚĆ 2 ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM 9

2.1. Jednostki realizujące ratownictwo wodne w zakresie podstawowym 9

2.2. Standard gotowości operacyjnej jednostek 9

2.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym 9

2.4. Wymagania kwalifikacyjne ratowników 10

2.5. Organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego 12

2.6. Minimalny standard wyposażenia jednostki 12

2.7. Podstawowe zasady organizacyjne 12

CZĘŚĆ 3 ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO I SONAROWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM 15

3.1. Jednostki realizujące zadania w zakresie specjalistycznym 15

3.2. Standard gotowości operacyjnej SGRW-N i SGS 16

3.2.1. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej A: 16

3.2.2. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej AB: 16

3.2.3. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej ABC: 16

3.2.4. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej ABCchem: 17

3.2.5. Dla SGS poziomu gotowości operacyjnej A, B i C: 17

3.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym 17

3.3.1. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej A: 18

3.3.2. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej AB: 18

3.3.3. Dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej ABC i ABCchem: 18

3.3.4. Dla SGS poziomu gotowości operacyjnej A: 19

3.3.5. Dla SGS poziomu gotowości operacyjnej B: 19

3.3.6. Dla SGS poziomu gotowości operacyjnej C: 19

3.4. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników 20

3.4.1. Dla SGRW-N poziomu gotowości A: 21

3.4.2. Dla SGRW-N poziomu gotowości AB: 21

3.4.3. Dla SGRW-N poziomu gotowości ABC i ABC_{chem}: 21

3.4.4. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników Specjalistycznej Grupy Sonarowej (SGS) dla poziomu gotowości A, B, i C 22

3.5. Standard wyposażenia minimalnego 22

3.5.1. Standard wyposażenia minimalnego SGRW-N 22

3.5.2. Standard wyposażenia minimalnego SGS 22

3.6. Podstawowe zasady organizacji i funkcjonowania ratownictwa wodnego na poziomie specjalistycznym 23

3.6.1. Zasady organizacji Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych 23

3.6.2. Zasady organizacji ćwiczeń Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych. 26

CZĘŚĆ 4 ZADANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZAKRESIE WYPEŁNIANIA ROLI ORGANIZATORA RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W KSRG 30

CZĘŚĆ 5 KRYTERIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI RATOWNICTWA WODNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM PRZEZ JEDNOSTKĘ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ WŁĄCZONĄ DO KSRG 32

CZĘŚĆ 6 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I TRANSGRANICZNA W ZAKRESIE RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO 33

CZĘŚĆ 7 ZESPÓŁ KOMENDANTA GŁÓWNEGO PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWGO 34

CZĘŚĆ 8 ZADANIA WOJEWÓDZKIEGO KOORDYNATORA PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO 35

CZĘŚĆ 9 ZADANIA KRAJOWEGO KOORDYNATORA PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO 36

CZĘŚĆ 10 POSTANOWIENIA KOŃCOWE 38

CZĘŚĆ 11 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 39

CZĘŚĆ 1 WPROWADZENIE

Zasady organizacji ratownictwa wodno-nurkowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym zostały opracowane w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, wydanego na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, w szczególności na podstawie następujących przepisów tego rozporządzenia:

§ 2 pkt 2 lit. a i b, określającego zakres działań ratowniczych realizowanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej w ramach KSRG, w tym działań podstawowych i specjalistycznych oraz

§ 4 ust. 3, pkt 14, stanowiącego, że organizacja funkcjonowania KSRG przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, na obszarze kraju obejmuje opracowanie dokumentacji dotyczącej organizacji ratownictwa wodno-nurkowego w KSRG, określającej sposób prowadzenia działań oraz funkcjonowanie specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego i specjalistycznych grup sonarowych.

Ratownictwo wodne realizowane na obszarach wodnych oraz obszarach objętych powodzią lub zalaniem, jak również na terenach zalodzonych polega na wykonywaniu czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa medycznego, chemicznego, technicznego, wysokościowego lub gaszenia pożarów. Realizacja działań ratowniczych na obszarach wodnych może stanowić wstęp do uruchomienia działań wspomagających.

Działania ratownicze na obszarach wodnych, zwane dalej „ratownictwem wodnym", które organizuje się i prowadzi w oparciu o przepisy ujęte w **załączniku nr 1** do przedmiotowego dokumentu, realizuje się w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, zwanym dalej „KSRG" w zakresie:

podstawowym – obejmującym czynności ratownicze wykonywane na obszarach wodnych (w tym zalodzonych), przez wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej, a także przez inne jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne podmioty ratownicze współpracujące z systemem, deklarujące w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji zadań według posiadanych możliwości organizacyjnych, sprzętowych oraz szkoleniowych, w systemie całodobowym i całorocznym,

specjalistycznym – obejmującym działania ratownicze i poszukiwawcze na powierzchni, w toni oraz dnie obszaru wodnego przez specjalistyczne grupy ratownictwa wodno-nurkowego zwane dalej SGRW-N oraz specjalistyczne grupy sonarowe zwane dalej SGS ujęte w obowiązującym dokumencie pn. „Krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej".

W niniejszych Zasadach przyjęto następujące założenia i pojęcia:

1. Ilekroć jest mowa o **ratownictwie wodno-nurkowym**, rozumie się przez to działania ratownicze realizowane przez podmioty KSRG na obszarach wodnych w zakresie podstawowym oraz specjalistycznym, obejmujące czynności wykonywane na powierzchni, w toni i na dnie obszarów wodnych.
2. Ilekroć jest mowa o **ratownikach** rozumie się przez to strażaków PSP, strażaków ratowników OSP oraz ratowników innych podmiotów ratowniczych.
3. Ilekroć jest mowa o **nurkach ratownikach**, rozumie się przez to strażaków, którzy ukończyli szkolenie specjalistyczne w zakresie minimum młodszego nurka MSWiA.
4. Ilekroć jest mowa o **sonarzystach** rozumie się przez to strażaków, którzy ukończyli szkolenie specjalistyczne z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych.
5. Ilekroć jest mowa o **obszarze chronionym SGRW-N lub SGS** – rozumie się przez to zdefiniowaną strefę przyporządkowaną przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, w której dana grupa jest wyznaczona do podjęcia działań w możliwie najkrótszym czasie. Obszar chroniony SGRW-N lub SGS może ulec zmianie w zależności od jej stanu wyposażenia, składu osobowego oraz gotowości operacyjnej danej grupy, a także gotowości operacyjnej sąsiadujących SGRW-N lub SGS w danym okresie pełnienia służby.
6. Ilekroć jest mowa o **czasie alarmowania**, rozumie się przez to czas, który upłynął od momentu zaalarmowania do momentu osiągnięcia gotowości do wyjazdu zaalarmowanych zastępów.
7. Ilekroć jest mowa o **niezwłocznym czasie alarmowania**, rozumie się przez to:
   1) w przypadku jednostki PSP – czas niezbędny wyłącznie na przygotowanie sprzętu i załogi dyżurującej w jednostce do wyjazdu,
   2) w przypadku innej jednostki (w tym OSP) – czas niezbędny na przybycie ratowników do jednostki oraz przygotowanie sprzętu i załogi do wyjazdu.
8. Ilekroć jest mowa o **czasie dojazdu do miejsca zdarzenia**, rozumie się przez to czas, który upłynął od momentu wyjazdu do momentu przyjazdu na miejsce działań pierwszego z zaalarmowanych zastępów.
9. Ilekroć jest mowa o **czasie podjęcia działań ratowniczych**, rozumie się przez to czas, który upłynął od momentu zaalarmowania do momentu przyjazdu na miejsce działań zaalarmowanych zastępów.
10. Ilekroć jest mowa o **szkoleniu kwalifikacyjnym**, rozumie się przez to uzyskanie kwalifikacji w zawodzie strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.

11. Działania prowadzone po przekroczeniu **120 minut** uznaje się za działania wspomagające, **niewymagające trybu pilnego** „natychmiastowego”.
12. Organizowanie i prowadzenie na obszarach wodnych działań, **innych niż ratownicze**, mających na celu wykonanie określonych zadań w ramach współdziałania z innymi służbami (np. działania poszukiwawcze), **nie wymaga stosowania trybu pilnego** „niezwłocznego”.
13. Do celów planistycznych należy przyjmować następujące parametry:
    1) czas alarmowania dla jednostki PSP – 3 min,
    2) czas alarmowania dla jednostki OSP – 10 min,
    3) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po autostradach oraz drogach ekspresowych – 75 km/h,
    4) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach wojewódzkich oraz pozostałych drogach krajowych – 60 km/h,
    5) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach powiatowych – 50 km/h,
    6) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach gminnych i pozostałych – 30 km/h,
    7) prędkość przemieszczania się strażaków przy pomocy śmigłowca – przyjmuje się prędkość przelotową śmigłowca dostępnego dla danej grupy specjalistycznej (SGRW-N),
    8) czas gotowości do startu śmigłowca – przyjmuje się wartość wynikającą z dostępu do śmigłowca.

CZĘŚĆ 2 ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

2.1. JEDNOSTKI REALIZUJĄCE RATOWNICTWO WODNE W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

Ratownictwo wodne w zakresie podstawowym realizują:

1. Wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP).
2. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, w szczególności jednostki OSP włączone do KSRG, które zostały wytypowane w ramach tworzenia sieci i zadeklarowały gotowość operacyjną do realizacji tych zadań oraz spełniają standardy gotowości w zakresie wyszkolenia i wyposażenia.
3. Inne podmioty ratownicze, które na podstawie odrębnych umów lub porozumień zadeklarowały gotowość operacyjną oraz spełniają standardy w zakresie wyszkolenia i wyposażenia, mogą uczestniczyć w działaniach ratowniczych jako podmioty współdziałające, na zasadach określonych przez kierującego działaniem ratowniczym.

Przygotowanie do prowadzenia działań w zakresie podstawowym powinno przede wszystkim uwzględniać bezpieczeństwo ratowników jednostek dysponowanych do działań w pierwszej kolejności lub prowadzących te działania samodzielnie.

Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas organizowania ćwiczeń, szkoleń i działań ratowniczych w zakresie podstawowym określa załącznik nr 2.

2.2. STANDARD GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ JEDNOSTEK

Gotowość operacyjną określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań określonych w pkt. 2.3, przez co najmniej 6 ratowników w tym co najmniej 2 o kwalifikacjach określonych w pkt 2.4, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 2.6, przy zachowaniu **niezwłocznego** czasu alarmowania.

2.3. ZAKRES ZADAŃ RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

W zakresie podstawowym czynności ratownicze obejmują w szczególności:

1. Rozpoznanie i ocenę zagrożenia dla:
   1) życia i zdrowia,
   2) mienia i środowiska.
2. Niesienie pomocy tonącym (w tym na akwenach zalodzonych), poprzez dotarcie do poszkodowanych lub zagrożonych ludzi, ewakuację poza strefę zagrożenia, przeprowadzenie medycznych działań ratowniczych, a także przekazanie poszkodowanych zespołom Państwowego Ratownictwa Medycznego.
3. Ratowanie życia ludzi na wodach powodziowych, poprzez dotarcie do poszkodowanych lub zagrożonych, ewakuację poza strefę zagrożenia,

przeprowadzenie medycznych działań ratowniczych, a także przekazanie poszkodowanych zespołom Państwowego Ratownictwa Medycznego.

4. Zabezpieczenie działań ratowniczych na obszarach wodnych (w tym zalodzonych), z uwzględnieniem asekuracji ratowników podczas działań ratowniczych prowadzonych bezpośrednio na wodzie (lodzie) oraz w jego sąsiedztwie (brzegu).
5. Ewakuację zwierząt.
6. Likwidację lub ograniczenie nagłych zagrożeń wywołanych przez substancje niebezpieczne lub inne czynniki szkodliwe dla środowiska wodnego.
7. Współdziałanie z jednostkami ochrony przeciwpożarowej oraz specjalistycznymi grupami ratowniczymi funkcjonującymi w KSRG.
8. Współdziałanie z podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego, niewchodzącymi w skład KSRG.
9. Realizację działań ratownictwa wodnego na obszarach morskich jako działań o charakterze wspierającym wobec służb ratowniczych właściwych w zakresie wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu:
   1) organizowanie, prowadzenie i koordynacja tych działań należy do Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR);
   2) współdziałanie realizowane jest zgodnie z Planem SAR, z uwzględnieniem standardów wyposażenia i wyszkolenia określonych w niniejszych zasadach.
   3) jednostki KSRG uczestniczą w działaniach na obszarach morskich na wezwanie oraz w ramach współdziałania ze służbą SAR;
   4) szkolenia oraz doskonalenie zawodowe podmiotów KSRG na obszarach morskich realizowane są we współpracy oraz pod nadzorem Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR).

2.4. WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE RATOWNIKÓW

1. Działania ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym prowadzą ratownicy posiadający umiejętności w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego nabyte w ramach szkolenia kwalifikacyjnego, szkolenia uzupełniającego lub doskonalenia zawodowego.
2. Strażacy ratownicy OSP przewidziani do realizacji zadań ratownictwa wodnego, powinni nabyć umiejętności w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego w ramach systemu szkolenia ratowników OSP biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.
3. Za równoważne uznaje się wyłącznie kwalifikacje oraz ukończone szkolenia obejmujące zakres wiedzy i umiejętności nie mniejszy niż określony w obowiązujących programach szkolenia ratowników PSP i ratowników OSP w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego.

4. Ratownicy jednostek ochrony przeciwpożarowej innych niż PSP i OSP oraz ratownicy innych podmiotów współdziałających z KSRG powinni posiadać wiedzę i umiejętności odpowiadające zakresowi realizowanych zadań ratownictwa wodnego i powodziowego.

5. Doskonalenie zawodowe umiejętności ratownictwa wodnego powinno uwzględniać zakres:
   1) ratownictwa wodnego,
   2) ratownictwa lodowego,
   3) ratownictwa na wodach szybkopłynących,
   4) ratownictwa w czasie powodzi,
   5) obsługi i sterowania jednostkami pływającymi z napędem mechanicznym, w zakresie adekwatnym do parametrów technicznych jednostki oraz warunków akwenu.

6. W przypadku strażaków PSP, wyznaczonych do pełnienia funkcji sternika jednostki pływającej z napędem mechanicznym, szkolenia muszą zapewnić uzyskanie co najmniej jednego z następujących dokumentów potwierdzających minimalne kwalifikacje do operowania taką jednostką:
   1) dokumentu kwalifikacyjnego wydanego przez właściwy polski związek sportowy, o którym mowa w art. 37a ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (patent sternika motorowodnego lub wyższy);
   2) dokumentu kwalifikacyjnego w służbie pokładowej, uprawniającego do zajmowania stanowiska kierownika statku żeglugi śródlądowej, o którym mowa w art. 35b ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (patent młodszego stermotorzysty żeglugi śródlądowej lub wyższy);
   3) zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia z zakresu operowania jednostkami pływającymi, realizowanego według programu szkolenia zatwierdzonego przez Komendanta Głównego PSP.

7. W przypadku strażaków ratowników OSP, strażaków z jednostek ochrony przeciwpożarowej innych niż PSP oraz ratowników innych podmiotów, wyznaczonych do pełnienia funkcji sternika jednostki pływającej z napędem mechanicznym, szkolenia powinny zapewnić uzyskanie patentu określonego w pkt 4 ppkt 1, a w przypadku prowadzenia działań na śródlądowych drogach wodnych dokumentu kwalifikacyjnego, o którym mowa w pkt 4 ppkt 2.

Zgodnie z art. 37aa ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. 2025 poz. 18 z późn. zm.), prowadzenie działań ratowniczych przez ochotnicze straże pożarne na jednostkach pływających wyposażonych w napęd mechaniczny o mocy silnika do 20 kW oraz długości kadłuba do 7,5 m nie wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego wydawanego przez właściwy polski związek sportowy. W takim przypadku osoby obsługujące jednostki

pływające powinny posiadać wiedzę i umiejętności zapewniające bezpieczne prowadzenie działań, adekwatne do warunków i specyfiki zdarzenia.

2.5. Organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego

1. Szkolenie ratowników w zakresie podstawowym oparte jest na programach szkolenia zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, stosownie do zakresu ich właściwości.
2. Szkolenie jest organizowane przez szkoły PSP oraz ośrodki szkolenia komend wojewódzkich PSP.
3. Doskonalenie zawodowe należy prowadzić zgodnie z treściami i celami określonymi w programach szkoleń doskonalących z ratownictwa wodnego realizowanego przez KSRG, z uwzględnieniem zapisów zawartych w „Zasadach organizacji doskonalenia zawodowego w PSP". Ćwiczenia należy prowadzić na obiektach naturalnych lub sztucznych odzwierciadlających rzeczywiste zagrożenia.

Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas organizowania ćwiczeń, szkoleń i działań ratowniczych na poziomie podstawowym określa załącznik nr 2.

2.6. Minimalny standard wyposażenia jednostki

1. Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych zawarto w **załączniku nr 3.**
2. Wyposażenie indywidualne musi zostać zapewnione dla co najmniej 2 ratowników w zastępie.
3. Pojazd zastępu realizującego zadania ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym, powinien mieć możliwość holowania przyczepy z łodzią ratowniczą.
4. Dostępność łodzi ratowniczej, jej rodzaj i wyposażenie powinno być adekwatne do specyfiki obszaru chronionego, a także do zadań przewidzianych do realizacji w ramach odwodów operacyjnych. Minimalny standard wyposażenia jednostki pływającej zawarto w **załączniku nr 4.**

2.7. Podstawowe zasady organizacyjne

1. Ratownictwo wodne w zakresie podstawowym w KSRG organizuje właściwy terytorialnie komendant powiatowy lub miejski PSP, uwzględniając współpracę z OSP, najbliższymi SGRW-N oraz SGS, a także innymi podmiotami ratowniczymi i służbami w oparciu o umowy oraz porozumienia.
2. Proces organizacji ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym powinien być poprzedzony analizą zagrożeń w obszarze chronionym, o której mowa

w przepisach dotyczących organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, uwzględniając specyfikę obszarów wodnych, w szczególności:
1) wód szybkopłynących,
2) jezior, rzek i kanałów,
3) zbiorników przemysłowych,
4) obszarów objętych ryzykiem powodzi,
5) obszarów zalodzonych.

3. Priorytety organizacyjne ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym, w tym szkoleniowe, powinny dotyczyć powiatów z 3 – 5 poziomem (stopniem) zagrożenia obszarów wodnych, wynikającym z analizy zagrożeń, jak również wobec tych obszarów wodnych, dla których prawdopodobieństwo interwencji jednostki ochrony przeciwpożarowej jest wysokie.

4. Organizacja ratownictwa wodnego powinna uwzględniać konieczność podjęcia działań na wszelkich obszarach wodnych w obszarze chronionym.

5. Aktualną sieć, organizację oraz zasady dysponowania jednostek przygotowanych do podjęcia działań ratownictwa wodnego powinny zawierać plany ratownicze powiatu.

6. Dla każdej jednostki przygotowanej do podjęcia działań ratownictwa wodnego ustala się obszar chroniony.

7. Docelowa sieć i plan rozwoju jednostek przygotowanych do ratownictwa wodnego w zakresie **podstawowych czynności ratowniczych** powinna zostać ujęta w **powiatowym planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego**, według wzoru określonego w **załączniku nr 5**.

8. Planowana liczba i rozmieszczenie jednostek zdolnych do podjęcia działań ratownictwa wodnego na terenie powiatu powinny uwzględniać:
   1) stopień zagrożenia poszczególnych powiatów określony na podstawie oceny zagrożeń, o których mowa w przepisach dotyczących organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
   2) rozkład terytorialny zdarzeń wymagających podjęcia działań ratownictwa wodnego w ostatnich 10 latach,
   3) lokalizację oraz gotowość operacyjną SGRW-N i SGS,
   4) lokalizację oraz gotowość operacyjną innych podmiotów ratowniczych,
   5) zasięgi obszarów chronionych jednostek w sąsiednich powiatach realizujących ratownictwo wodne w zakresie podstawowym,
   6) zdolność do podjęcia działań ratowniczych w zakresie podstawowym na terenie powiatu, obejmującym co najmniej:
      – 80 % populacji zamieszkałej w powiecie,
      – 80 % powierzchni zurbanizowanej powiatu,

      maksymalnie w czasie:
      – 15 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
      – 25 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,

- 30 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia,

z prawdopodobieństwem co najmniej 80 %.

9. Plany ratownicze powiatów oraz powiatowe plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa wodnego powinny uwzględniać potencjał ratowniczy innych powiatów i muszą być uzgodnione z właściwym komendantem wojewódzkim PSP.
10. Szczegółowe zasady dysponowania (SGRW-N, i SGS) opracowywane są przez komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej na podstawie aktualnych „Ramowych wytycznych Komendanta Głównego PSP do opracowania zasad dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz zasad doraźnego zabezpieczenia operacyjnego terenu powiatu po zadysponowaniu zasobów ratowniczych”.

CZĘŚĆ 3 ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO I SONAROWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM

3.1. JEDNOSTKI REALIZUJĄCE ZADANIA W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM

Specjalistyczne zadania ratownictwa wodnego w KSRG realizują w szczególności **Specjalistyczne Grupy Ratownictwa Wodno-nurkowego (SGRW-N)** ujęte w obowiązującym dokumencie „Krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej", spełniające określone standardy gotowości operacyjnej, wyszkolenia oraz wyposażenia.

Podstawowymi poziomami gotowości SGRW-N są poziomy A, AB, ABC oraz ABCchem, które stanowią standard w zakresie realizacji zadań ratownictwa wodnego. W monitoringu mogą występować również inne poziomy gotowości, takie jak B, C oraz Cchem, wynikające z odmiennych rozwiązań organizacyjnych, w szczególności:

1) w przypadku łączenia najwyższych poziomów gotowości w jednej grupie,
2) w sytuacjach udzielania odstępstw od niniejszych zasad przez Komendanta Głównego PSP,
3) w okresie przejściowym związanym z dostosowaniem grup do nowych wymagań. Poziomy B, C oraz Cchem nie stanowią standardu, lecz mogą być stosowane w uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa działań i zgodności z obowiązującymi procedurami.

Utrzymywanie gotowości określonego poziomu wymaga spełnienia określonych standardów w zakresie realizowanych zadań ratowniczych, liczebności dostępnych ratowników, ich kwalifikacji oraz wyposażenia technicznego, określonych dla danego poziomu.

Szczegółowe zasady organizacji prac podwodnych, w tym działań ratowniczych i wspomagających oraz zasady bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych zawiera załącznik nr 11.

Ponadto ratownictwo wodne w zakresie specjalistycznym w KSRG realizują **Specjalistyczne Grupy Sonarowe (SGS)** ujęte w obowiązującym dokumencie „Krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej", spełniające określone standardy gotowości operacyjnej, wyszkolenia oraz wyposażenia.

Do realizacji zadań z zakresu ratownictwa wodnego **mogą być również angażowane inne podmioty ratownicze**, nieujęte w „Krajowym planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej", które spełniają wymagania niezbędne do realizacji określonych zadań ratowniczych i uczestniczą w działaniach na zasadach współdziałania.

SGS realizują wsparcie techniczne poszukiwań obiektów podwodnych korzystając z technicznych metod poszukiwań, umożliwiających lokalizację obiektu bez użycia nurka. Gotowość operacyjna SGS opiera się na poziomach A, B i C, które

mogą być łączone w konfiguracje AC, BC, AB lub ABC. Konfiguracja poziomu gotowości operacyjnej SGS uzależniona jest od standardu wyposażenia grupy, w szczególności w zakresie systemów sonarowych oraz pojazdów podwodnych ROV, determinujących zakres możliwych do realizacji działań ratowniczych.

W przypadku utworzenia Specjalistycznej Grupy Sonarowej w tej samej jednostce organizacyjnej co Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa, dopuszcza się korzystanie ze wspólnego wyposażenia sprzętowego oraz wyszkolonych ratowników.

W przypadku pojedynczych braków w wyposażeniu technicznym dowódca grupy może zadeklarować odpowiedni poziom gotowości operacyjnej, jeżeli braki te nie ograniczają możliwości bezpiecznej realizacji zadań przewidzianych dla tego poziomu.

3.2. STANDARD GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ SGRW-N I SGS

3.2.1. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ A:

Gotowość operacyjną **poziomu A** określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.1, przez co najmniej **2 ratowników** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.1, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1 oraz **dodatkowo ratownika** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi, przy zachowaniu **niezwłocznego** alarmowania.

Wówczas gotowość tę przyjmuje się jako A.

3.2.2. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ AB:

Gotowość operacyjną **poziomu AB** określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.2, przez co najmniej **3 ratowników** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.2, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1 oraz **dodatkowo ratownika** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi, przy zachowaniu **niezwłocznego** czasu alarmowania.

Osiągnięcie gotowości operacyjnej poziomu AB jest równoznaczne z osiągnięciem również gotowości operacyjnej poziomu A.

Wówczas gotowość tę przyjmuje się jako AB.

3.2.3. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ ABC:

Gotowość operacyjną **poziomu ABC** określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.3, przez co najmniej **5 ratowników** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.3, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1 oraz **dodatkowo ratownika** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do

kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi, przy zachowaniu czasu alarmowania **nie dłuższym niż 60 minut**.

Osiągnięcie gotowości operacyjnej poziomu ABC jest równoznaczne z osiągnięciem również gotowości operacyjnej poziomu AB.

Wówczas gotowość tę przyjmuje się jako ABC.

3.2.4. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ ABCCHEM:

Gotowość operacyjną **poziomu ABC$_{chem}$** określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.3, przez co najmniej **5 ratowników** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.3, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1 oraz **dodatkowo ratownika** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi, przy zachowaniu czasu alarmowania **nie dłuższym niż 60 minut**.

Osiągnięcie gotowości operacyjnej poziomu ABC$_{chem}$ jest równoznaczne z osiągnięciem również gotowości operacyjnej poziomu ABC.

Wówczas gotowość tę przyjmuje się jako ABC$_{chem}$.

3.2.5. DLA SGS POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ A, B I C:

Gotowość operacyjną **poziomu A, B lub C** określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.4, 3.3.5 oraz 3.3.6, przez co najmniej **3 ratowników** o kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.4, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.2, **przy zachowaniu niezwłocznego czasu alarmowania**.

3.3. ZAKRES ZADAŃ RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM

W zakresie specjalistycznym czynności ratownicze obejmują:

1. W zakresie specjalistycznym czynności ratownicze obejmują realizację zadań ratownictwa wodnego na poziomie podstawowym oraz zadań rozszerzonych, wynikających z posiadanego poziomu gotowości operacyjnej SGRW-N.
2. Realizacja zadań ratownictwa wodnego na obszarach morskich odbywa się w ramach czynności wspierających wobec służb ratowniczych powołanych do wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu:
   1) organizowanie, prowadzenie i koordynacja tych działań należy do Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR);
   2) współdziałanie realizowane jest zgodnie z Planem SAR, z uwzględnieniem standardów wyposażenia i wyszkolenia określonych w niniejszych zasadach.
   3) jednostki KSRG uczestniczą w działaniach na obszarach morskich na wezwanie oraz w ramach współdziałania ze służbą SAR;

4) szkolenia oraz doskonalenie zawodowe podmiotów KSRG na obszarach morskich realizowane są we współpracy oraz pod nadzorem Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR).

3.3.1. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ A:

1. Ratowanie życia i zdrowia na obszarach wodnych, w szczególności poprzez wykonywanie prac podwodnych i stosowanie technik:
   1) ratownictwa wodnego polegających na:
      a) niesieniu pomocy tonącym, poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy;
      b) niesieniu pomocy poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych na wodzie, w przerębli i pod wodą, poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację z pojazdu, łodzi lub obiektu poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy;
   2) ratownictwa lodowego polegającego na:
      a) niesieniu pomocy ludziom znajdującym się pod lodem lub na lodzie (krze), poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy.
2. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości AB, jeżeli grupa podczas danego zdarzenia posiada stan osobowy i wyposażenie takie jak dla poziomu gotowości operacyjnej AB.

3.3.2. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ AB:

1. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości A przy niezwłocznym czasie wyjazdu.
2. Wsparcie działań SGRW-N poziomu gotowości A po zakończeniu działań ratowniczych.
3. Wykonanie działań z zakresu ratownictwa technicznego.
4. Wykonywanie działań wspomagających, w tym z wykorzystaniem sprzętu pomiarowego do lokalizacji obiektów pod wodą, uwzględniając możliwości sprzętowe i głębokość akwenu.
5. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości ABC, jeżeli grupa podczas danego zdarzenia posiada stan osobowy i wyposażenie takie jak dla poziomu gotowości operacyjnej ABC.

3.3.3. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ ABC I ABCCHEM:

1. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości A i AB (z niezwłocznym czasem wyjazdu).

2. Wsparcie działań SGRW-N poziomu gotowości A i AB.
3. Prowadzenie działań ratowniczych wykraczających poza zakres możliwości technicznych poziomu gotowości A i AB.
4. Ratowanie mienia i środowiska wodnego poprzez stosowanie technik i czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa technicznego prowadzonych pod wodą.
5. Wydobywanie obiektów z dna, jeśli mogą powodować zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz dla środowiska wodnego.
6. W przypadku SGRW-N poziomu ABCchem ratowanie mienia i środowiska wodnego poprzez stosowanie technik i czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa technicznego i chemicznego prowadzonych pod wodą, w wodach, których stopień zanieczyszczenia i skażenia uniemożliwia realizację zadań przez grupy poziomu gotowości A, AB, ABC.

3.3.4. DLA SGS POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ A:

1. Działania poszukiwawcze przy pomocy sonaru holowanego.
2. Wstępna identyfikacja i gradacja obiektów. Jak najdokładniejsze określenie miejsca ich przebywania.
3. Działania wspomagające SGRW-N.
4. Działania wspomagające inne służby w ramach określonych porozumień.

3.3.5. DLA SGS POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ B:

1. Działania poszukiwawcze przy pomocy sonaru dookólnego.
2. Wstępna identyfikacja i gradacja obiektów. Jak najdokładniejsze określenie miejsca ich przebywania.
3. Naprowadzania nurka na punkt.
4. Działania wspomagające SGRW-N.
5. Działania wspomagające inne służby w ramach określonych porozumień.

3.3.6. DLA SGS POZIOMU GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ C:

1. Działania poszukiwawcze przy pomocy pojazdu podwodnego – ROV.
2. Identyfikacja obiektów przy pomocy pojazdu podwodnego – ROV.
3. Działania wspomagające SGRW-N.
4. Działania wspomagające inne służby w ramach określonych porozumień.

Poziom gotowości SGS określa wyposażenie grupy, a na jego podstawie ustala się ostateczną konfigurację (np. A, B, AB, AC, BC, ABC). Zaleca się, aby każda grupa dysponowała co najmniej jednym sonarem dookólnym lub holowanym. **W przypadku łączenia poziomów nie sumuje się liczby ratowników.**

3.4. STANDARD KWALIFIKACJI I LICZEBNOŚCI RATOWNIKÓW

Działania ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym prowadzą:

1. Ratownicy PSP, którzy w rozumieniu przepisów o wykonywaniu prac podwodnych posiadają następujące kwalifikacje:
   1) młodszego nurka – przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 20 metrów,
   2) nurka – przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 30 metrów,
   3) nurka kierującego pracami podwodnymi – przy kierowaniu pracami podwodnymi prowadzonymi na głębokości do 30 metrów i prowadzeniu szkoleń doskonalących z zakresu ratownictwa wodnego,
   4) nurka instruktora – przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 50 metrów, a także przy kierowaniu pracami podwodnymi i prowadzeniu szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego. **Ratownik posiadający kwalifikacje nurka instruktora wykonuje zadania z wykorzystaniem sprzętu indywidualnego określonego w załączniku nr 7**. Szczegółowe zasady uzyskiwania stopnia nurka instruktora określa **załącznik nr 12**.
2. W skład grupy mogą zostać włączeni ratownicy PSP pełniący służbę w codziennym systemie posiadający kwalifikacje młodszego nurka, nurka, nurka kierującego pracami podwodnymi oraz nurka instruktora. Wyżej wymienieni ratownicy nie są wykazywani w codziennej gotowości operacyjnej grupy.
3. Pozostali ratownicy, którzy posiadają następujące kwalifikacje i aktualne uprawnienia:
   1) sonarzysty – ukończyli szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych,
   2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje do prowadzenia działań z wykorzystaniem jednostek pływających – przy wykonywaniu prac związanych z obsługą środków transportu wodnego,
   3) do obsługi pojazdów oraz sprzętu specjalistycznego stanowiącego wyposażenie grupy, w tym w szczególności do napełniania i obsługi zbiorników ciśnieniowych, zgodnie z zasadami pragmatyki KSRG, w trakcie wykonywania czynności związanych z użytkowaniem tego sprzętu w ramach ratownictwa wodnego,
   4) do prowadzenia czynności ratowniczych w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy,
   5) w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego nabyte w ramach szkolenia kwalifikacyjnego i utrwalane w ramach doskonalenia zawodowego przy wykonywaniu działań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.

3.4.1. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI A:

SGRW-N poziomu gotowości A powinna składać się z co najmniej **12 ratowników**, w tym:

1) 11 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
2) 1 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt. 3.2.1. przez co najmniej **3 ratowników**, w tym co najmniej:
   a) 2 młodszych nurków,
   b) 1 ratownika obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi.

3.4.2. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI AB:

SGRW-N poziomu gotowości AB powinna składać się z co najmniej **18 strażaków**, w tym:

1) 12 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
2) 6 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt. 3.2.2. przez co najmniej **4 strażaków**, w tym co najmniej:
   a) 2 młodszych nurków,
   b) 1 z uprawnieniami nurka kierującego pracami podwodnymi,
   c) 1 strażaka obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi.

3.4.3. DLA SGRW-N POZIOMU GOTOWOŚCI ABC I ABC_{CHEM}:

SGRW-N poziomu gotowości ABC i ABC_{chem} powinna składać się z co najmniej **30 strażaków** lub ratowników, w tym:

1) 12 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
2) 12 o kwalifikacjach co najmniej nurka,
3) 6 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt. 3.2.3. przez co najmniej **6 strażaków**, w tym co najmniej:
   a) 2 młodszych nurków,
   b) 2 nurków,
   c) 1 z uprawnieniami nurka kierującego pracami podwodnymi,
   d) 1 strażaka obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi oraz jednostkami pływającymi.

Dopuszcza się odstępstwo od minimalnej liczebności grupy, o której mowa w pkt 3.4.1–3.4.3, pod warunkiem zapewnienia składu osobowego i kwalifikacji niezbędnych do utrzymania deklarowanego poziomu gotowości operacyjnej.

3.4.4. STANDARD KWALIFIKACJI I LICZEBNOŚCI RATOWNIKÓW SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ (SGS) DLA POZIOMU GOTOWOŚCI A, B, I C.

Specjalistyczna Grupa Sonarowa powinna składać się z co najmniej **9 ratowników** w tym dowódcy, posiadających kwalifikacje w zakresie obsługi sonarów oraz umiejętność obsługi zdalnie sterowanych pojazdów podwodnych – ROV (w zależności od tego czy urządzenie wchodzi w skład grupy) i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt 3.3.4–3.3.6 przez co najmniej **3 ratowników**, w tym co najmniej:

1) 1 o kwalifikacjach sonarzysty, który ukończył szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych i posiada umiejętności do obsługi pojazdu podwodnego ROV (dla poziomu gotowości C),
2) 1 ratownika obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi,
3) 1 ratownika posiadającego uprawnienia do kierowania jednostkami pływającymi.

Dopuszcza się zmniejszenie składu grupy do dwóch ratowników, jeżeli:

1) łódź przeznaczoną do działań sonarowych oraz ratownika/osobę do kierowania jednostką pływającą zapewnia inna służba lub podmiot ratowniczy, lub
2) wyposażenie grupy umożliwia prowadzenie działań w składzie dwuosobowym.

Do składu grupy mogą być włączeni **ratownicy pełniący służbę w codziennym systemie służby**, którzy posiadają **przeszkolenie w zakresie obsługi sonarów**.

Ratownicy ci nie są wykazywani w codziennej gotowości operacyjnej grupy.

3.5. STANDARD WYPOSAŻENIA MINIMALNEGO

3.5.1. STANDARD WYPOSAŻENIA MINIMALNEGO SGRW-N

Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa wodno-nurkowego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych zawarto w **Załącznik nr 6**

3.5.2. STANDARD WYPOSAŻENIA MINIMALNEGO SGS

Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki techniczne do wsparcia technicznego poszukiwań obiektów podwodnych zawarto w **Załącznik nr 8**

3.6. PODSTAWOWE ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA RATOWNICTWA WODNEGO NA POZIOMIE SPECJALISTYCZNYM

3.6.1. ZASADY ORGANIZACJI SPECJALISTYCZNYCH GRUP RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO ORAZ SPECJALISTYCZNYCH GRUP SONAROWYCH

1. Ratownictwo wodne w zakresie specjalistycznym w KSRG organizuje właściwy terytorialnie komendant wojewódzki PSP, uwzględniając współpracę z podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych.
2. Proces organizacji ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym na terenie województwa powinien być poprzedzony analizą zagrożeń w obszarze chronionym, o którym mowa w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG, uwzględniającą specyfikę obszarów wodnych, w szczególności:
   1) wód szybkopłynących,
   2) jezior, rzek i kanałów,
   3) zbiorników przemysłowych,
   4) obszarów objętych ryzykiem powodzi,
   5) obszarów zalodzonych.
3. Priorytety organizacyjne ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym, w tym szkoleniowe, powinny dotyczyć powiatów z 4 i 5 poziomem (stopniem) zagrożenia obszarów wodnych, wynikającym z analizy zagrożeń, jak również wobec tych obszarów wodnych, dla których prawdopodobieństwo interwencji jednostki ochrony przeciwpożarowej jest wysokie.
4. Docelowa sieć i plan rozwoju jednostek przygotowanych do ratownictwa wodno-nurkowego w zakresie **specjalistycznych czynności ratowniczych** powinna zostać ujęta w wojewódzkim planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, utworzonym przez właściwego komendanta wojewódzkiego PSP i uzgodnionym z Komendantem Głównym PSP, według wzoru określonego w **załączniku nr 9**.
5. Planowana liczba i rozmieszczenie SGRW-N oraz SGS, zdolnych do podjęcia działań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym na terenie województwa, powinny uwzględniać:
   1) stopień zagrożenia poszczególnych powiatów określony na podstawie oceny zagrożeń, o których mowa w przepisach dotyczących organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
   2) rozkład terytorialny zdarzeń wymagających podjęcia działań ratownictwa wodnego w ostatnich 10 latach,
   3) lokalizację, gotowość operacyjną oraz zasięgi obszarów chronionych innych SGRW-N i SGS w sąsiednich województwach,
   4) lokalizację oraz gotowość operacyjną innych podmiotów ratowniczych,

5) zdolność do podjęcia działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym na terytorium województwa, obejmującym co najmniej:
   - 80 % populacji zamieszkałej w województwie,
   - 80 % powierzchni zurbanizowanej województwa,

   dla poziomu gotowości A - maksymalnie w czasie:
   - 45 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
   - 90 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,
   - 110 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia,

   dla poziomu gotowości AB - maksymalnie w czasie:
   - 120 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
   - 150 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,
   - 150 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia,

   dla poziomu gotowości ABC i ABCchem – maksymalnie w czasie:
   - 360 min dla powiatów wszystkich poziomów zagrożenia z prawdopodobieństwem co najmniej 80 %,

   dla SGS – maksymalnie w czasie:
   - 360 min dla powiatów wszystkich poziomów zagrożenia.

6. Aktualną sieć, organizację oraz zasady dysponowania jednostek przygotowanych do podjęcia działań ratownictwa wodnego powinny zawierać wojewódzkie i powiatowe plany ratownicze.
7. SGRW-N oraz SGS tworzą właściwi komendanci PSP, na podstawie obowiązującego dokumentu „Krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej”, w drodze rozkazu.
8. Dowódcą SGRW-N powinien być dowódca JRG lub jego zastępca na bazie, której utworzono SGRW-N, posiadający kwalifikacje do wykonywania prac podwodnych.
9. Zastępcą dowódcy SGRW-N powinien być zastępca dowódcy JRG, dowódca zmiany lub zastępca dowódcy zmiany na bazie, której utworzono SGRW-N, posiadający kwalifikacje do wykonywania prac podwodnych.
10. Dowódcą SGS powinien być dowódca JRG lub jego zastępca na bazie, której utworzono SGS, który posiada szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych.
11. Zastępcą dowódcy SGS powinien być zastępca dowódca JRG, dowódca zmiany lub zastępca dowódcy zmiany na bazie, której utworzono SGS, który posiada szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych.
12. W przypadku SGRW-N i SGS, działających na bazie kilku komend lub jednostek z różnych powiatów, grupę tworzy komendant wojewódzki PSP.
13. SGRW-N i SGS utrzymują właściwi komendanci PSP.

14. Właściwy komendant wojewódzki PSP uczestniczy w procesie utrzymania gotowości SGRW-N i SGS oraz podejmuje działania zapewniające właściwe wyposażenie i wyszkolenie członków tych grup.
15. SGRW-N poziomu gotowości AB, ABC i ABCchem może zostać utworzona na bazie kilku JRG PSP.
16. Plan organizacyjny oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej SGRW-N i SGS powinien w szczególności określać:
    1) miejsce stacjonowania (rejon koncentracji) oraz strukturę organizacyjną grupy, umożliwiające jej dysponowanie i realizację działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym,
    2) coroczny plan potrzeb szkoleniowych, opracowany w oparciu o wymagania kwalifikacyjne,
    3) wykaz sprzętu stanowiącego wyposażenie grupy,
    4) roczny plan doskonalenia grupy, stanowiący element planu doskonalenia jednostki ochrony przeciwpożarowej, w strukturze której grupa funkcjonuje,
    5) wykaz członków grupy wraz z posiadanymi kwalifikacjami i uprawnieniami,
    6) wykaz sprzętu wymagającego legalizacji i okresowych przeglądów, wraz z szacunkowym kosztem utrzymania gotowości operacyjnej grupy.
17. Plan organizacyjny oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej SGRW-N i SGS podlega uzgodnieniu z właściwymi komendantami PSP uczestniczącymi w tworzeniu danej grupy.
18. Właściwy dla miejsca stacjonowania SGRW-N lub SGS, komendant wojewódzki PSP:
    1) tworzy grupę w przypadku, o którym mowa w pkt 3.6.1 ppkt.12,
    2) wyznacza termin wprowadzenia SGRW-N lub SGS, do podziału bojowego oraz realizowania działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym,
    3) ustala zasady monitorowania gotowości operacyjnej SGRW-N lub SGS,
    4) zapewnia aktualizację wojewódzkiego i powiatowych planów ratowniczych, w szczególności w zakresie zasad dysponowania do działań sił i środków jednostek ochrony przeciwpożarowej,
    5) zapewnia aktualizację dokumentacji organizacji odwodu operacyjnego,
    6) może wnioskować do Komendanta Głównego PSP o włączenie SGRW-N lub SGS, do działań poza granicami kraju,
    7) współuczestniczy w utrzymaniu grupy.
19. Schematy organizacyjne SGRW-N oraz SGS zawarto w **załączniku nr 10**.
20. Komendant Główny PSP może na wniosek Komendanta Wojewódzkiego PSP w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na odstępstwo od zasad organizacji Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.

3.6.2. ZASADY ORGANIZACJI ĆWICZEŃ SPECJALISTYCZNYCH GRUP RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO ORAZ SPECJALISTYCZNYCH GRUP SONAROWYCH.

1. Ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego na poziomie specjalistycznym należy realizować zgodnie z zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej.
2. SGRW-N prowadzi ćwiczenia lub inne formy doskonalenia zawodowego na terenie województwa nie rzadziej niż raz na dwa lata:
   1) z podmiotami ratowniczymi włączonymi i współdziałającymi z KSRG w zakresie ratownictwa wodnego, działającymi na terenie własnego województwa,
   2) z jednostkami ratowniczo - gaśniczymi PSP powiatów leżących w obszarze chronionym danej grupy,
   3) ze specjalistyczną grupą sonarową w obszarze chronionym danej grupy.
3. Ćwiczenia z jednostkami ratowniczo - gaśniczymi PSP oraz podmiotami ratowniczymi włączonymi i współdziałającymi z KSRG w zakresie ratownictwa wodnego powinny obejmować współpracę z SGRW-N w zakresie:
   1) zabezpieczenia terenu działań,
   2) oznakowania miejsca zdarzenia,
   3) udzielenia informacji nt. specyfiki terenu, głębokości zbiorników wodnych itp.,
   4) zapewnienia wsparcia logistycznego działań (np. w miarę możliwości łodzi, ogrzewanego namiotu socjalnego itp.).
4. W celu utrzymania odpowiedniego poziomu przygotowania operacyjnego właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP organizuje szkolenie doskonalące w formie zgrupowania:
   1) dla SGRW-N – w wymiarze łącznym co najmniej 10 dni w roku;
   2) dla SGS – w wymiarze łącznym co najmniej 3 dni w roku.
5. Dopuszcza się organizację wspólnego zgrupowania SGRW-N i SGS, w szczególności w przypadku, gdy obie grupy utworzone zostały na bazie tej samej jednostki organizacyjnej PSP.
6. Doskonalenie zawodowe ratowników SGRW-N prowadzi się zgodnie z treściami i celami określonymi w obowiązujących programach szkoleń i kursów z zakresu ratownictwa specjalistycznego w KSRG. Doskonalenie może być rozszerzane o zagadnienia wynikające z rozwoju technik ratowniczych, zmian wyposażenia, analizy działań ratowniczych, ćwiczeń oraz lokalnie występujących zagrożeń.
7. Doskonalenie zawodowe ratowników SGS prowadzi się zgodnie z treściami i celami określonymi w obowiązującym programie szkolenia z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych. Doskonalenie może być

rozszerzane o zagadnienia związane z nowymi technologiami sonarowymi, obsługą pojazdów ROV, analizą działań poszukiwawczych oraz doświadczeniami wynikającymi z działań i ćwiczeń.

8. Wzór planu i realizacji ćwiczeń doskonalenia zawodowego grupy specjalistycznej zawiera **załącznik nr 16**.
9. Każdy nurek wykonujący działania w ramach SGRW-N jest obowiązany ukończyć **szkolenie specjalistyczne w zakresie nurkowania podlodowego**, zgodnie z obowiązującym „Programem szkolenia specjalistycznego w zakresie nurkowania podlodowego" zatwierdzonym przez Komendanta Głównego PSP.
10. Nurek, który:
    1) ukończył **szkolenie cywilne w zakresie nurkowania podlodowego** przed dniem zatwierdzenia programu, o którym mowa powyżej, lub
    2) uczestniczył w **szkoleniu cywilnym w zakresie nurkowania podlodowego** w dniu zatwierdzenia tego programu,

    zachowuje uzyskane uprawnienia cywilne, uznawane za równorzędne z uprawnieniami uzyskanymi zgodnie z programem, o którym mowa w ppkt. 8.
11. Dopuszcza się organizację szkoleń doskonalących w zakresie nurkowania na mieszaninach oddechowych i innych przydatnych w służbie, których organizatorem jest jednostka organizacyjna PSP. Odbycie szkolenia potwierdza się zaświadczeniem.
12. Biuro Edukacji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w uzgodnieniu z krajowym koordynatorem ds. ratownictwa wodno-nurkowego:
    1) organizuje nie rzadziej niż raz na dwa lata unifikację nurków-instruktorów PSP,
    2) ustala zakres tematyczny unifikacji.
13. W przypadku stwierdzenia potrzeby wynikającej w szczególności ze:
    1) zmian przepisów prawa,
    2) zmian zasad organizacji ratownictwa wodnego w KSRG,
    3) wprowadzenia nowych standardów operacyjnych lub szkoleniowych,
    4) wniosków z analiz działań ratowniczych lub wypadków,
    5) innych istotnych uwarunkowań organizacyjnych lub szkoleniowych,

    unifikacja może być organizowana corocznie.
14. Unifikacja nurków-instruktorów obejmuje:
    1) **część teoretyczną**, polegającą na:
        a) wymianie doświadczeń z realizacji działań ratowniczych i procesu dydaktycznego,
        b) ujednoliceniu technik ratowniczych nauczanych podczas szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa wodnego,

c) ujednoliceniu sposobu realizacji poszczególnych szkoleń,
d) wypracowaniu wniosków i zaleceń dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne z zakresu ratownictwa wodnego.

2) **część praktyczną**, polegającą na udziale w zajęciach mających na celu ujednolicenie sposobu realizacji szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego,
3) realizację nurkowań głębokich, wykonywanych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa nurkowań służbowych.

15. Unifikacja organizowana jest w formie zgrupowania szkoleniowo – kondycyjnego w liczbie łącznie minimum 4 dni.
16. Ukończenie unifikacji, o której mowa w ppkt. 14, stanowi warunek dopuszczenia nurka-instruktora do wyznaczenia przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do kierowania szkoleniami kwalifikacyjnymi i doskonalącymi w zakresie ratownictwa wodnego, organizowanymi przez Państwową Straż Pożarną, na okres kolejnych dwóch lat.
17. Listę nurków-instruktorów wyznaczonych do kierowania szkoleniami kwalifikacyjnymi i doskonalącymi w zakresie ratownictwa wodnego ogłasza dyrektor Biura Edukacji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej pod koniec każdego roku kalendarzowego.
18. W uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach, w których nurek-instruktor nie ma możliwości udziału w unifikacji, strażak występuje z zachowaniem drogi służbowej z raportem do Komendanta Głównego PSP o wyrażenie zgody na prowadzenie zajęć dydaktycznych przez okres kolejnych dwóch lat.
19. Warunkiem wyrażenia zgody, o której mowa powyżej, na prowadzenie zajęć dydaktycznych jest potwierdzone zapoznanie się nurka-instruktora z zagadnieniami omawianymi podczas unifikacji oraz z wnioskami i zaleceniami z niej wynikającymi.
20. W skład SGRW-N można włączyć strażaka (kandydata) przewidzianego do szkolenia specjalistycznego w zakresie młodszego nurka, który posiada potwierdzone odpowiednimi dokumentami:
    1) kwalifikacje co najmniej w zakresie nurkowania rekreacyjnego określone dla płetwonurka wymagającego nadzoru (dla poziomu płetwonurkowania) w Polskiej Normie nr PN-EN ISO 24801-1:2014-07,
    2) aktualne orzeczenie o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych, wydane przez lekarza posiadającego specjalizację i odbyte szkolenie określone w odrębnych przepisach w sprawie warunków zdrowotnych wykonywania prac podwodnych,
    3) przeszkolenie w zakresie nurkowania w suchych skafandrach.

Kandydat może uczestniczyć wyłącznie w szkoleniach i ćwiczeniach na poziomie specjalistycznym, realizowanych w celu przygotowania do udziału w szkoleniu kwalifikacyjnym w zakresie młodszego nurka.

21. Warunkiem utrzymania gotowości operacyjnej nurka PSP jest realizacja w każdym roku kalendarzowym co najmniej 35 godzin przebywania pod wodą lub w warunkach zwiększonego ciśnienia.
22. Doskonalenie zawodowe SGRW-N może być realizowane również na morskich wodach wewnętrznych oraz wodach przybrzeżnych, w zakresie przygotowania do wykonywania czynności wspierających wobec służb ratowniczych realizujących zadania poszukiwania i ratowania życia na morzu.
23. W celu utrzymania gotowości operacyjnej SGS właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP organizuje szkolenie doskonalące nie rzadziej niż raz w miesiącu, zapewniając udział każdego strażaka wyznaczonego do realizacji zadań z wykorzystaniem sprzętu specjalistycznego będącego na wyposażeniu grupy.
24. Plan doskonalenia zawodowego SGS podlega corocznej aktualizacji z uwzględnieniem doświadczeń z działań ratowniczych, ćwiczeń, zmian wyposażenia oraz aktualnych potrzeb operacyjnych grupy.
25. Na każdej zmianie służbowej właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP zapewnia realizację doskonalenia zawodowego w zakresie obsługi sprzętu specjalistycznego będącego na wyposażeniu SGS oraz współdziałania z SGRW-N podczas działań poszukiwawczych i ratowniczych.

CZĘŚĆ 4 ZADANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZAKRESIE WYPEŁNIANIA ROLI ORGANIZATORA RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W KSRG

1. Ratownictwo wodne w KSRG organizują właściwi terytorialnie komendanci PSP, w oparciu o plany ratownicze oraz plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, uwzględniając współpracę z innymi podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych.
2. Planowanie przedsięwzięć na potrzeby rozwoju ratownictwa wodnego w KSRG, poprzedzone jest oceną wniosków, wynikających z analizy zagrożeń i ryzyka dokonanej w oparciu o „Metodykę oceny zagrożenia gminy i powiatu” zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Właściwego do Spraw Wewnętrznych w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego, uwzględniającej specyfikę obszarów wodnych, z analizy map ryzyka powodziowego, a także z analizy zabezpieczenia operacyjnego podległego obszaru oraz sieci wszystkich podmiotów ratowniczych, zdolnych do realizacji ratownictwa wodnego.
3. Komendanci powiatowi/miejscy sporządzają powiatowe plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w których uwzględniają zadania ratownictwa wodnego.
4. Komendanci powiatowi/miejscy sporządzają plany ratownicze powiatu, w których uwzględniają aktualne możliwości realizacji zadań ratownictwa wodnego.
5. Plany powiatowe rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego i plany ratownicze powiatu muszą być uzgodnione z komendantem wojewódzkim PSP.
6. Komendanci wojewódzcy sporządzają wojewódzkie plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w których uwzględniają zadania ratownictwa wodnego.
7. Komendanci wojewódzcy sporządzają plany ratownicze województwa, w których uwzględniają aktualne możliwości realizacji zadań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym.
8. Komendant Główny PSP sporządza krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w którym uwzględnia zadania ratownictwa wodnego, który podlega aktualizacji w cyklu czteroletnim.
9. Komendant wojewódzki PSP uwzględnia w planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego wnioski komendantów powiatowych/miejskich w tym zakresie oraz analizuje zasadność tworzenia w PSP SGRW-N.
10. Właściwi terytorialnie komendanci PSP prowadzą monitoring bieżącej gotowości operacyjnej jednostek SGRW-N oraz SGS.

11. Komendant Wojewódzki PSP wyznacza spośród funkcjonariuszy KW PSP wojewódzkiego koordynatora PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego.
12. Kierownicy jednostek organizacyjnych PSP posiadający w swym obszarze chronionym akweny śródlądowe lub morskie, uwzględniają w procesie organizacji ratownictwa wodnego porozumienia pomiędzy Komendantem Głównym PSP a służbami i podmiotami ratowniczymi, realizującymi działania w zakresie ratownictwa wodnego.

CZĘŚĆ 5 KRYTERIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI RATOWNICTWA WODNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM PRZEZ JEDNOSTKĘ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ WŁĄCZONĄ DO KSRG

Jednostka ochrony przeciwpożarowej włączona do KSRG, w celu realizacji zadań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym musi posiadać:

1) co najmniej jeden samochód ratowniczy (pożarniczy) o funkcjonalności pozwalającej na transportowanie łodzi wraz z silnikiem i niezbędnym wyposażeniem ratowniczym;
2) co najmniej 12 ratowników, w tym co najmniej 6 o kwalifikacjach określonych w pkt 2.4 w celu utrzymywania gotowości operacyjnej określonej w pkt 2.2;
3) łódź ratowniczą – jeżeli specyfika obszaru chronionego tego wymaga;
4) sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych według standardu określonego w **załączniku nr 3**.

CZĘŚĆ 6 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I TRANSGRANICZNA W ZAKRESIE RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO

1. Działania ratownictwa wodno-nurkowego poza granicami kraju realizowane są na podstawie obowiązujących przepisów zgodnie z podpisanymi umowami, porozumieniami i instrukcjami metodycznymi.
2. Dobór i zadysponowanie sił i środków poza granice kraju poprzedzone jest uruchomieniem stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem pomocy dla kraju zgłaszającego taką potrzebę.
3. Stałe monitorowanie dyżurów oraz analizowanie gotowości operacyjnej zasobów ratowniczych, w tym modułów zadaniowych przewidzianych do działań poza granicami kraju należy do Dyżurnego Operacyjnego Kraju w stanowisku kierowania Komendanta Głównego PSP.
4. Uruchomienie stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem pomocy transgranicznej, wynikających z umów, porozumień i instrukcji metodycznych, należy do stanowiska kierowania właściwego komendanta wojewódzkiego PSP, z powiadomieniem stanowiska kierowania Komendanta Głównego PSP.
5. Uruchomienie stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem zagranicznej pomocy ratowniczej na terenie innego kraju może wdrożyć stanowisko kierowania Komendanta Głównego PSP na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

CZĘŚĆ 7 ZESPÓŁ KOMENDANTA GŁÓWNEGO PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWGO

Komendant Główny PSP powołuje w odrębnym trybie Zespół ds. ratownictwa wodno-nurkowego.

Do zadań Zespołu należy:

1. Analizowanie stanu ratownictwa wodno-nurkowego w KSRG oraz opiniowanie kierunków jego rozwoju.
2. Analizowanie dokumentacji dotyczącej złożonych akcji i ćwiczeń ratowniczych oraz wypadków strażaków lub ratowników na obszarach wodnych.
3. Opiniowanie przydatności sprzętu do ratownictwa wodno-nurkowego w zakresie możliwości jego stosowania.
4. Współpraca z podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa na obszarach wodnych.
5. Rekomendowanie zasad z zakresu organizacji i prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych wraz z ich potrzebą aktualizacji.
6. Rekomendowanie projektów przepisów, dobrych praktyk i materiałów szkoleniowych na potrzeby KSRG w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego.
7. Rekomendowanie szkół i ośrodków szkolenia w zakresie spełniania standardów szkoleniowych, w tym infrastruktury niezbędnej do doskonalenia umiejętności w realizacji podstawowych i specjalistycznych czynności ratowniczych na akwenach.
8. Rekomendowanie wniosków z analiz zagrożeń i z analiz zabezpieczenia operacyjnego.
9. Rekomendowanie i udział wg możliwości w konferencjach i seminariach z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego.
10. Proponowanie rozwiązań służących rozwojowi ratownictwa wodnego.

CZĘŚĆ 8 ZADANIA WOJEWÓDZKIEGO KOORDYNATORA PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO

Komendant wojewódzki PSP wyznacza w odrębnym trybie Wojewódzkiego Koordynatora PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego. Do zadań Koordynatora należy:

1. Analizowanie stanu gotowości ratownictwa wodno-nurkowego na terenie województwa.
2. Analizowanie dokumentacji dotyczącej:
   1) organizacji SGRW-N oraz SGS,
   2) organizowania ćwiczeń,
   3) działań ratowniczych,
   4) wypadków ratowników na obszarach wodnych.
3. Nadzorowanie doskonalenia zawodowego oraz organizacji przebiegu szkoleń na obszarach wodnych.
4. Udział w przedsięwzięciach organizacyjno-operacyjnych PSP, w szczególności w zakresie opracowywania, modyfikowania i aktualizowania wojewódzkich i powiatowych planów ratowniczych oraz planów rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w aspekcie ratownictwa wodno-nurkowego.
5. Sporządzanie analiz w zakresie wyposażenia technicznego do ratownictwa wodno-nurkowego i przedkładanie ich przełożonym wraz z propozycjami zakupów lub wymiany.
6. Opiniowanie scenariuszy oraz współuczestnictwo w organizacji, przeprowadzeniu i ocenie ćwiczeń na poziomie wojewódzkim i powiatowym.
7. Udział w inspekcjach gotowości operacyjnej SGRW-N oraz SGS.
8. Udział w spotkaniach, warsztatach i konferencjach dotyczących ratownictwa wodnego.
9. Rekomendowanie:
   1) rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego,
   2) wniosków z analizy gotowości operacyjnej jednostek w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego,
   3) planów szkolenia i doskonalenia zawodowego na potrzeby KSRG,
   4) planów zakupów i rozmieszczenia sprzętu ratowniczego do realizacji zadań podstawowych i specjalistycznych na obszarach wodnych,
   5) zasad współpracy ze służbami i podmiotami współdziałającymi na obszarach wodnych.

CZĘŚĆ 9 ZADANIA KRAJOWEGO KOORDYNATORA PSP DO SPRAW RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO

Zadania krajowego koordynatora PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego:

1. Analizowanie stanu gotowości ratownictwa wodno-nurkowego na terenie kraju.
2. Analizowanie dokumentacji dotyczącej:
   1) organizacji SGRW-N oraz SGS,
   2) organizowania ćwiczeń,
   3) działań ratowniczych,
   4) wypadków ratowników.
3. Analizowanie potrzeb szkoleniowych z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego.
4. Udział w przedsięwzięciach organizacyjno-operacyjnych PSP, w szczególności w zakresie opracowywania, modyfikowania i aktualizowania wojewódzkich planów ratowniczych oraz planów rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w aspekcie ratownictwa wodno-nurkowego, a także opiniowania zasad współdziałania KSRG z podmiotami realizującymi zadania z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego.
5. Analiza wyposażenia technicznego PSP i OSP w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego na terenie kraju i przedkładanie ich przełożonym wraz z propozycjami zakupów lub wymiany na poziomie centralnym wspólnie z Biurem Logistyki KG PSP.
6. Opiniowanie scenariuszy oraz współuczestnictwo w organizacji, przeprowadzeniu i ocenie ćwiczeń na poziomie krajowym i międzywojewódzkim.
7. Udział w inspekcjach gotowości operacyjnej SGRW-N oraz SGS.
8. Udział w spotkaniach, warsztatach i konferencjach dotyczących współpracy jednostek KSRG z innymi podmiotami ratowniczymi.
9. Inicjowanie i nadzór nad realizacją przedsięwzięć z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego, w tym podejmowanych we współpracy z innymi służbami i instytucjami.
10. Analiza umów i porozumień ze służbami i instytucjami dotyczących współpracy z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego.
11. Przewodzenie pracom zespołu ds. ratownictwa wodno-nurkowego.
12. Rekomendowanie Komendantowi Głównemu oraz dyrektorom właściwych biur KG PSP:
    1) planu rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego na terenie kraju,

2) wniosków z analizy gotowości operacyjnej jednostek w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego,
3) planów szkolenia i doskonalenia zawodowego na potrzeby KSRG,
4) planów zakupów i rozmieszczenia sprzętu ratowniczego do realizacji zadań podstawowych i specjalistycznych z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego na terenie kraju,
5) zasad współpracy ze służbami i podmiotami współdziałającymi z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego.

CZĘŚĆ 10 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. „Zasady organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym” z grudnia 2020 r. tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego dokumentu.
2. Wprowadza się okres przejściowy wynoszący 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszych zasad, w celu umożliwienia dostosowania struktur organizacyjnych, procedur oraz wyposażenia do nowych wymagań.
3. Sprzęt ratownictwa wodnego będący w użytkowaniu w jednostkach PSP w dniu wejścia w życie niniejszych zasad może być wykorzystywany do czasu jego technicznego zużycia lub wycofania z eksploatacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. W przypadku wprowadzenia nowych wytycznych lub standardów w okresie przejściowym, jednostki PSP zobowiązane są do ich sukcesywnego wdrażania w ramach dostępnych możliwości organizacyjnych i finansowych.

CZĘŚĆ 11 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1	WYKAZ WYBRANYCH PRZEPISÓW ZWIĄZANYCH Z RATOWNICTWEM WODNO-NURKOWYM W KSRG
Załącznik nr 2	SZCZEGÓŁOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS ORGANIZOWANIA ĆWICZEŃ, SZKOLEŃ I DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH NA POZIOMIE PODSTAWOWYM
Załącznik nr 3	ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I ŚRODKI TECHNICZNE DO RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYCH CZYNNOŚCI RATOWNICZYCH
Załącznik nr 4	MINIMALNY STANDARD WYPOSAŻENIA JEDNOSTKI PŁYWAJĄCEJ Z NAPĘDEM SILNIKOWYM, PRZEZNACZONEJ DO DZIAŁAŃ NA POZIOMIE PODSTAWOWYM, SPECJALISTYCZNYM, W TYM GRUPY SONAROWEJ
Załącznik nr 5	WZÓR PLANU ROZWOJU SIECI JEDNOSTEK PRZYGOTOWANYCH DO DZIAŁAŃ RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM
Załącznik nr 6	ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT, POJAZDY I ŚRODKI TECHNICZNE DO RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYCH CZYNNOŚCI RATOWNICZYCH
Załącznik nr 7	ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT DLA NURKA INSTRUKTORA
Załącznik nr 8	ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT, POJAZDY I ŚRODKI DLA SPECJALISTYCZNYCH GRUP SONAROWYCH
Załącznik nr 9	WZÓR PLANU ROZWOJU SIECI JEDNOSTEK PRZYGOTOWANYCH DO DZIAŁAŃ RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM
Załącznik nr 10	SCHEMAT ORGANIZACYJNY SPECJALISTYCZNEJ GRUPY RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO I SCHEMAT ORGANIZACYJNY SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ
Załącznik nr 11	ZASADY ORGANIZACJI PRAC PODWODNYCH W TYM DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH I WSPOMAGAJĄCYCH ORAZ ZASADY BEZPIECZEŃSTWA WYKONYWANIA PRAC PODWODNYCH

Załącznik nr 12	ZASADY UZYSKIWANIA STOPNIA NURKA INSTRUKTORA W PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.
Załącznik nr 13	INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA – WYPADEK NURKOWY
Załącznik nr 14	WYTYCZNE DO ORGANIZACJI PRAC PODWODNYCH Z WYKORZYSTANIEM ZESTAWU DO NURKOWANIA PRZEWODOWEGO PRZEZNACZONEGO DO PRACY W WODACH ZANIECZYSZCZONYCH I SKAŻONYCH
Załącznik nr 15	WSKAZANIA DOT. SPRZĘTU DO ZAŁADUNKU W SKRZYNIĘ PRZEZNACZONĄ DO TRANSPORTU PRZEZ ŚMIGŁOWCE LPR – ZESTAW MINIMALNY DLA JEDNEGO NURKA
Załącznik nr 16	WZÓR PLANU I REALIZACJI ĆWICZEŃ DOSKONALENIA ZAWODOWEGO SPECJALISTYCZNEJ GRUPY WODNO-NURKOWEJ LUB SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ

Załącznik nr 1

WYKAZ WYBRANYCH PRZEPISÓW ZWIĄZANYCH Z RATOWNICTWEM WODNO-NURKOWYM W KSRG

1. Ustawa z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 612).
2. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 714 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 529).
5. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 18 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 18 września 2001 r. Kodeks morski (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1309).
8. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 141).
9. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 188).
10. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1312 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 244 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. poz. 872).
13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1793 z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1681).
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. Nr 54, poz. 259).

16. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie wykonywania prac podwodnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. Nr 138, poz. 1468 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do wykonywania prac podwodnych, które uzyskały uprawnienia w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 1129).
18. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 2026 r. w sprawie włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i wyłączania ich z tego systemu (Dz. U. poz. 847).
19. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 kwietnia 2022 r. w sprawie przeprowadzania okresowych badań lekarskich strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej oraz badań lekarskich kandydata na strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej (Dz. U. poz. 828).
20. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wyżywienia w Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1675 z późn. zm.).
21. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, szczegółowych norm, zasad i warunków otrzymywania wyżywienia w czasie tych akcji oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej lub inne osoby biorące w nich udział, a także przypadków, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące wyżywienie, sposobu ustalania jego wysokości oraz szczegółowych zasad wypłacania (Dz. U. poz. 2565).

Załącznik nr 2

SZCZEGÓŁOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS ORGANIZOWANIA ĆWICZEŃ, SZKOLEŃ I DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

1. W przypadku prowadzenia działań ratowniczych, ćwiczeń lub szkoleń na obszarach wodnych i zalodzonych:
   1) należy powiadomić w miarę możliwości właściciela drogi wodnej o działaniach ratowniczych, a w przypadku planowanych ćwiczeń lub szkoleń dokonać stosownych uzgodnień;
   2) oznaczyć miejsce ich prowadzenia;
   3) należy wyposażyć uczestników działań, ćwiczeń i szkoleń przebywających na powierzchni wody i w bezpośredniej bliskości jej brzegów oraz na jednostkach pływających, a także na akwenach zalodzonych, w środki ochrony indywidualnej, a w szczególności w:
      – indywidualne urządzenie wypornościowe lub inne środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed utonięciem,
      – środki sygnalizacji wizualnej lub dźwiękowej,
      – nóż ratowniczy.
2. Na wodach śródlądowych objętych powodzią oraz na morzu w czasie sztormu nie przeprowadza się ćwiczeń lub szkolenia.
3. Podczas działań ratowniczych, ćwiczeń lub szkolenia na obszarach wodnych i zalodzonych, a w szczególności:
   1) w niesprzyjających warunkach hydro i meteorologicznych,
   2) w nocy,
   3) przy prędkości prądu wody większej niż 0,5 m/s,
   4) w przestrzeniach zamkniętych,

   stosuje się sprzęt, środki ratownicze i łączności, odpowiednie do występujących zagrożeń.
4. Nie wykonuje się zadań i czynności samowolnie, a także bez wymaganych zabezpieczeń.
5. Podczas działań na wodzie używa się sprzętu pływającego wyposażonego w indywidualne urządzenia wypornościowe w liczbie odpowiedniej do liczby przewożonych osób, zaleca się by strażacy posiadali kaski ochronne do ratownictwa wodnego.
6. Za bezpieczeństwo jednostki pływającej i osób na niej przebywających odpowiada osoba prowadząca jednostkę pływającą.
7. Podczas akcji ratowniczych związanych z powodzią zapewnia się:
   1) oświetlenie terenu,
   2) sprzęt i oświetlenie nawigacyjne,
   3) indywidualne środki łączności, sygnalizacji i oświetlenia;
   4) rezerwę suchej odzieży;

5) warunki do odpoczynku;
6) wymianę strażaków biorących udział w akcji.

8. Podczas ratowania ludzi znajdujących się na zamarzniętych akwenach i ciekach wodnych stosuje się sprzęt przeznaczony do ratownictwa lodowego, zgodnie z **załącznikiem nr 3** „Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych”.
9. Ratownicy prowadzący działania bezpośrednio na zamarzniętym akwenie przed rozpoczęciem działań ubierają suche skafandry ratownicze, indywidualne urządzenie wypornościowe, kask ochronny oraz zabezpieczają się liną asekuracyjną. Dodatkowo zabierają ze sobą sprzęt do ratownictwa lodowego.
10. Lina asekuracyjna powinna być zabezpieczona w sposób trwały na brzegu, na lodzie nośnym (śruba lodowa) lub w przypadku braku takiej możliwości do urządzenia wypornościowego przeznaczonego do ratownictwa lodowego (m.in.: sanie lodowe, trap ratowniczy).
11. Podczas prowadzenia działań bezpośrednio w wodzie strażacy są asekurowani z brzegu lub łodzi lub innego sprzętu pływającego za pomocą liny asekuracyjnej, która powinna być zabezpieczona w sposób trwały.
12. Podczas prowadzenia działań ratowniczych bezpośrednio w wodzie strażacy dobierają sprzęt zawarty w **załączniku nr 3**, zgodnie z przyjętą praktyką ratowniczą i potrzebami związanymi ze specyfiką prowadzonych działań.
13. Strażak prowadzący działania ratownicze w wodzie musi być ubrany w suchy skafander ratowniczy lub skafander neoprenowy (jeżeli warunki termiczne na to pozwalają) oraz zabezpieczony indywidualnym urządzeniem wypornościowym lub boją SP lub pasem ratowniczym typu „węgorz”.
14. Prowadząc działania na rzekach strażacy działający bezpośrednio w wodzie obowiązani są założyć kask ochronny.
15. Prowadząc działania ratownicze w wodzie szybkopłynącej, powodziowej obowiązkowe jest zabezpieczenie strażaka w indywidualne urządzenie wypornościowe.
16. Dopuszcza się nurkowanie ratownicze na wstrzymanym oddechu (zwane dalej nurkowaniem ratowniczym) w trakcie poszukiwania osoby zaginionej pod wodą przez ratownika, w przypadku, gdy posiada on umiejętności nabyte w tym zakresie na szkoleniach organizowanych przez podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego lub przeszedł w tym zakresie dodatkowe przeszkolenie w ramach doskonalenia zawodowego organizowanego w jednostkach organizacyjnych PSP.

17. Nurkowanie ratownicze można wykonywać tylko na obszarach wodnych niepokrytych lodem oraz w miejscach, gdzie nie występuje ryzyko uwięzienia strażaka pod wodą.
18. Nurkowanie ratownicze strażak prowadzi w miarę swoich możliwości psychofizycznych, jest zabezpieczony liną asekuracyjną i posiada ze sobą boję SP/pas ratowniczy typu „węgorz”.
19. W przypadku, gdy głębokość w miejscu poszukiwania przekracza możliwości psychofizyczne ratownika odstępuje się od prowadzenia nurkowania ratowniczego.
20. W przypadku wyczerpania fizycznego strażaka przerywa się nurkowanie ratownicze.
21. W przypadku gdy strażak lub kierujący działaniem ratowniczym uzna, że występuje zagrożenie życia i zdrowia ratującego, nurkowania ratowniczego nie wykonuje się lub należy od niego odstąpić.
22. Kierujący działaniem ratowniczym zapewnia warunki niezbędne do podjęcia działań przez SGRW-N, w szczególności organizuje strefę pracy, zapewnia dostęp do akwenu oraz nadzoruje bezpieczeństwo miejsca zdarzenia do czasu przybycia grupy.
23. Przed przybyciem SGRW-N kierujący działaniem ratowniczym dokonuje rozpoznania, oznakowuje miejsce zdarzenia na obszarze wodnym oraz wskazuje grupie miejsce możliwego zwodowania lub wodowania łodzi ratowniczej.
24. W przypadku gdy działania nurkowe podjęte w celu ratowania życia lub zdrowia tracą status działań ratowniczych, kierujący działaniem ratowniczym jest zobowiązany uzyskać, za pośrednictwem właściwego stanowiska kierowania, zgodę na ich kontynuację jako działań poszukiwawczych.

Załącznik nr 3

ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT I ŚRODKI TECHNICZNE DO RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYCH CZYNNOŚCI RATOWNICZYCH

Lp.	Wyposażenie samochodu przeznaczonego do prowadzenia ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym	Jednostka miary	JRG PSP/ OSP w KSRG
1.	2.	3.	4.
1.	**Wyposażenie indywidualne ratownika biorącego udział w działaniach ratowniczych na obszarach wodnych:**	**zestaw**	*) 2
	1) Suchy skafander ratowniczy w komplecie z kapturem i rękawicami	szt.	1
	2) Skafander nurkowy typ mokry w komplecie z kapturem, rękawicami, butami i pasem balastowym	szt.	1 (R)
	3) Indywidulane urządzenie wypornościowe o wyporności min. 80 N [1)]	szt.	1
	4) Rzutka ratownicza	szt.	1
	5) Sprzęt ABC (płetwy na sprężyny / paskowe, maska nurkowa, fajka do oddychania)	zestaw	1
	6) Kask ochronny do ratownictwa wodnego	szt.	1
	7) Nóż ratowniczy	szt.	1
	8) Gwizdek	szt.	1
	9) Karabinek [2)]	szt.	2
	10) Worek / plecak / torba na sprzęt	szt.	1
2.	**Koło ratunkowe, pas ratowniczy typu „węgorz" lub boja SP**	**szt.**	1
3.	**Lina ratownicza pływająca o długości min. 50 m w zasobniku**	**szt.**	2
4.	**Lornetka**	**szt.**	1
5.	**Megafon (tuba głośnomówiąca)**	**szt.**	1
6.	**Śruba lodowa**	**szt.**	4
7.	**Kolce lodowe**	**para**	2
8.	**Nakładki antypoślizgowe na buty**	**para**	2
9.	**Zestaw do działań ratowniczych na lodzie (np. sanie lodowe, trap pneumatyczny)**	**zestaw**	1
Lp.	**Dodatkowy sprzęt do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym**	**Jednostka miary**	**JRG PSP/ OSP w KSRG**
1.	2.	3.	4.
1.	**Jednostka pływająca (łódź / ponton)**	**zestaw**	1 (R)
2.	**Skuter wodny z platformą ratowniczą**	**zestaw**	1 (R)

*) W liczbie przyjętej dla osób, która bierze bezpośredni udział w działaniach ratowniczych na obszarach wodnych.

1) Kamizelka asekuracyjna z uprzężą o wyporności min. 80 N wraz z klamrą umożliwiającą szybkie wypięcie z liny asekuracyjnej.

2) Karabinek (stalowy lub aluminiowy) z zabezpieczeniem (zakręcany lub z automatyczną blokadą). Spełniający wymogi normy PN-EN 362. W przypadku użycia karabinków z automatyczną blokadą wymagane jest wykonanie trzech ruchów w celu pełnego otworzenia (np.: podnieś/naciśnij – przekręć – otwórz).

(R) Sprzęt rekomendowany.

Załącznik nr 4

MINIMALNY STANDARD WYPOSAŻENIA JEDNOSTKI PŁYWAJĄCEJ Z NAPĘDEM SILNIKOWYM, PRZEZNACZONEJ DO DZIAŁAŃ NA POZIOMIE PODSTAWOWYM, SPECJALISTYCZNYM, W TYM GRUPY SONAROWEJ

Lp.	Wyposażenie jednostki pływającej	Jednostka miary	JRG PSP / OSP w KSRG
1.	2.	3.	4.
1.	Koło ratunkowe, pas ratowniczy typu „węgorz” lub boja SP	szt.	1
2.	Wiosło	szt.	2
3.	Lina cumownicza	szt.	2
4.	Bosak lub wiosło pychowe	szt.	1
5.	Kotwica z liną	szt.	2
6.	Radiotelefon	szt.	1
7.	Szperacz poszukiwawczy	szt.	1
8.	Gaśnica ABC	szt.	1
9.	Oświetlenie nawigacyjne (jeżeli jednostka porusza się po śródlądowych drogach wodnych)	szt.	1
10.	Echosonda	szt.	1 (R)[1]
11.	Indywidualne urządzenia wypornościowe	szt.	X

(R)[1] Rekomendowana dla poziomu podstawowego, w przypadku SGRW-N i SGS obowiązkowa.
X Zgodnie z ilością osób przebywających na łodzi.

Załącznik nr 5

WZÓR PLANU ROZWOJU SIECI JEDNOSTEK PRZYGOTOWANYCH DO DZIAŁAŃ RATOWNICTWA WODNEGO W ZAKRESIE PODSTAWOWYM

Wykaz jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego przewidzianych do realizacji zadań wynikających z podstawowego zakresu ratownictwa specjalistycznego na terenie województwa wraz z BRAKAMI sprzętowymi w stosunku do normatywu przedstawionego w zasadach organizacji poszczególnych rodzajów ratownictwa specjalistycznego									Jednostka miary	komplet	sztuki	sztuki	sztuki	sztuki	zestawy	sztuki	sztuki	sztuki	sztuki	sztuki	sztuka	sztuki	sztuka	szt.	sztuki	pary	pary	zestaw	zestaw	zestaw
									Minimum wynikające z *"Zasad…"*	1	2	2 (R)	2	2	2	2	2	2	4	2	1	2	1	1	4	2	2	1	1 (R)	1 (R)
Lp.	Numer jednostki (wg SWD-ST)	Województwo	Powiat/Miasto	Gmina	Nazwa jednostki	Rodzaj jednostki	Włączona do KSRG [tak/nie]	W obszarze dojazdu najbliższej JRG w ciągu 15 minut	Rodzaj ratownictwa, który jednostka będzie realizować: wodne / wysokościowe / chemiczno-ekologiczne / poszukiwawczo-ratownicze / techniczne	Wyposażenie wspólne: Zestaw PSP R1 (ilość / Braki)	**Ratownictwo wodne**																				
										ilość	Suchy skafander ratowniczy w komplecie z kapturem i rękawicami	Skafander nurkowy typ mokry w komplecie z kapturem, rękawicami, butami i pasem balastowym	Kamizelka asekuracyjna z uprzężą o wyporności min. 80 N	Rzutka ratownicza	Sprzęt ABC (płetwy na sprężyny / paskowe, maska nurkowa, fajka do oddychania)	Kask ochronny do ratownictwa wodnego	Nóż ratowniczy	Gwizdek	Karabinki stalowe zakręcane	Worek / plecak / torba na sprzęt	Koło ratunkowe lub pas ratowniczy typu "wegorz" lub boja SP	Lina ratownicza pływająca o długości min. 50 m w zasobniku lub na bębnie	Lornetka	Megafon (tuba głośnomówiąca)	Śruba lodowa	Kolce lodowe	Nakładki antypoślizgowe na buty	Zestaw do działań ratowniczych na lodzie (np. sanie lodowe, trap pneumatyczny)	Jednostka pływająca (łódź / ponton)	Skuter wodny z platformą ratowniczą
										Braki																					

(R) Sprzęt rekomendowany.

Załącznik nr 6

ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT, POJAZDY I ŚRODKI TECHNICZNE DO RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYCH CZYNNOŚCI RATOWNICZYCH

Lp.	I. Wyposażenie indywidualne ratownika-nurka	Jednostka miary	A	AB	ABC	ABCchem
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*
1.	**Sprzęt (ABC i D):**	**zestaw:**	12	18	30	30
	1) Płetwy regulowane	1 para				
	2) Maska nurkowa	1 szt.				
	3) Fajka do oddychania	1 szt.				
	4) Nóż nurkowy	1 szt.				
	5) Inny przyrząd do cięcia	1 szt.				
2.	**Ubranie nurkowe (dopasowane indywidualnie dla każdego nurka):**	**zestaw:**	12	18	30	30
	1) Skafander nurkowy typ suchy	1 szt.				
	2) Skafander nurkowy typ mokry	1 szt.	(R)	(R)	(R)	
	3) Ocieplacz nurkowy wraz ze skarpetami	1 kpl.				
	4) Bielizna termoaktywna	1 kpl.				
	5) Rękawice typ „suchy”, 5-palcowe z pierścieniami	1 para				
	6) Rękawice typ „mokry”, piankowe, 5-palcowe	1 para				
3.	**Urządzenia kontrolno-pomiarowe:**	**zestaw:**	12	18	30	30
	1) Komputer nurkowy	1 szt.				
	2) Kompas nurkowy	1 szt.				
	3) Tabele dekompresyjne	1 kpl.				
4.	**Ubranie ochronne:**	**zestaw:**	12	18	30	30
	1) Bluza i spodnie, typu softshell	1 kpl.	(R)	(R)	(R)	(R)
	2) Okulary przeciwsłoneczne	1 szt.	(R)	(R)	(R)	(R)
	3) Czapka i rękawiczki ocieplane	1 kpl.				
	4) Buty chroniące kostkę, wodoodporne (membrana)	1 kpl.				
	5) Wodoodporne (membranowe) dwuczęściowe ubranie ochronne z ocieplaczem lub ubranie flotacyjne dwuczęściowe	1 kpl.				
5.	**Pokrowce na sprzęt:**	**zestaw:**	12	18	30	30
	1) Plecak/torba/skrzynia na sprzęt nurkowy	1 szt.				

Lp.	II. Wyposażenie w sprzęt, pojazdy i środki techniczne zintegrowane funkcjonalnie na potrzeby ratownictwa	Jednostka miary	A	AB	ABC	ABCchem
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*
1.	**Lekki samochód ratownictwa wodnego**	**szt.**	1[2)]			
2.	**Średni samochód ratownictwa wodnego**	**szt.**	1[2)]	1	1	1
3.	**Łódź lub ponton z silnikiem zaburtowym (z wyposażeniem ratowniczym)**	**szt.**	1	1	1	1
4.	**Przyczepa podłodziowa lub inne rozwiązanie konstrukcyjne umożliwiające transport i wodowanie łodzi w różnych warunkach ukształtowania linii brzegowej**	**szt.**	1	1	1	1
5.	**Maska pełna nadciśnieniowa z modułem łączności, zaworem na atmosferę i wężykiem zasilającym**	**zestaw:**	4	6	12	12
6.	**Kask ochronny (umożliwiający pracę z maską pełną i oświetleniem)**	**szt.**	6	8	12	12
7.	**Skafander nurkowy typ suchy z rękawicami suchymi i systemem mocującym (całość odporna na środowisko agresywne chemicznie i biologicznie) – do pracy w wodach zanieczyszczonych i skażonych kompatybilny z hełmami nurkowymi**	**szt.**				6
8.	**Urządzenie ratowniczo-wyrównawcze (minimalna siła wyporu 18 kg)**	**szt.**	6	8	12	12
9.	**Kołowrotek nurkowy z linką o długości minimum 50 m**	**kpl.**	6	8	12	12
10.	**Automaty nurkowe:**	**zestaw:**	6	8	12	12
	1) Dwustopniowe, o stopniach rozdzielonych, I stopień automatu z odizolowaną komorą wodną; automaty powinny być przystosowane do pracy przy ciśnieniu roboczym 30 MPa (norma EN 250)	1 szt.				
	2) Dwustopniowe, o stopniach rozdzielonych wraz z manometrem, I stopień automatu z odizolowaną komorą wodną, II stopień z przewodem o długości minimum 120 cm.; automaty powinny być przystosowane do pracy przy ciśnieniu roboczym 30 MPa (norma EN 250)	1 szt.				
11.	**Latarki nurkowe:**	**szt.**	6	8	12	12
	1) Latarka oświetlająca pole pracy umożliwiając jednoczesną pracę dwoma rękoma	1 szt.				
	2) Latarka zapasowa (awaryjne źródło światła)	1 szt.				
	3) Ładowarka akumulatorowa	1 szt.				
12.	**Uprząż asekuracyjna: jedno lub dwuczęściowa oraz 3 szt. karabinków [1)]**	**kpl.**	6	8	12	12
13.	**Boja dekompresyjna wraz ze szpulką**	**kpl.**	6	8	12	12
14.	**Sprężarka powietrzna o wydajności minimum 200 l/min i ciśnieniu roboczym 30 MPa**	**szt.**		1	1	1
15.	**Sprzęt zasilania nurka w czynnik oddechowy:**					
	1) Butla nurkowa o pojemności 10 l i/lub 12 l i/lub15 l	**szt.**	4	6	10	10

Lp.	II. Wyposażenie w sprzęt, pojazdy i środki techniczne zintegrowane funkcjonalnie na potrzeby ratownictwa	Jednostka miary	A	AB	ABC	ABCchem
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*
	2) Zestaw dwubutlowy min. 4000 L (co najmniej 2 x 7 l) z łącznikiem międzybutlowym, z zaworem separującym, wraz z systemem balastowym	**zestaw:**	6	8	12	12
	3) Zestaw do nurkowania przewodowego przeznaczony do pracy w wodach zanieczyszczonych i skażonych dla co najmniej dwóch nurków składający się: – hełm nurkowy (certyfikat CE, układ wydechowy z czterema zaworami dla całkowitego odseparowania nurka od warunków zewnętrznych, blok przyłączeniowy z boku, skorupa wykonana z włókna szklanego lub metalu), – butla zapasowa z pierwszym stopniem, – umbilical (min. 60 m), – bank powietrza, – tablica nurkowa z komunikacją głosową, – lampa nurkowa mocowana do hełmu, – kamizelka do prac podwodnych, – buty ciężkie do prac podwodnych, – system rejestracji umożliwiający jednoczesne przekazywanie obrazu i dźwięku na powierzchnię.	**zestaw:**				1
16.	**System łączności podwodnej:**					
	1) Centralka przewodowa z zestawem słuchawkowym, dla minimum 2 ratowników-nurków	**kpl.**	1	1	1	1
	2) Centralka przewodowa z systemem audio-video	**kpl.**	1 (R)	1 (R)	1 (R)	1 (R)
	3) Kablolina o długości minimum 50 m	**szt.**	3	3	4	4
	4) Zestaw łączności bezprzewodowej	**szt.**	1 (R)	1 (R)	1 (R)	1 (R)
17.	**Narzędzia i sprzęt do wykonywania prac podwodnych:**					
	1) Agregat prądotwórczy przenośny o mocy minimum 2 kW, napięciu 220 V/12-24 V wraz z osprzętem oraz przedłużaczami elektrycznymi minimum 200 m zwijanymi na bębnach	**kpl.**		1	1	1
	2) Pilarka spalinowa	**szt.**	1	1	1	1
	3) Podręczny sprzęt burzący (topór, łom, siekiera, młot, bosak krótki, łopata)	**kpl.**		1 (R)	1	1
	4) Zestaw narzędzi ręcznych	**zestaw:**		1	1	1
	5) Zestaw szekli, karabinków[1)], kotwic, zbloczy	**zestaw:**		1	1	1
	6) Liny pływające (o wytrzymałości minimum 200 kg, o różnych średnicach od 6 do 12 mm o łącznej długości 600 m)	**zestaw:**	1	1	1	1
	7) Boje i sprzęt do oznakowania terenu działań ratowniczych	**zestaw:**	1	1	1	1
	8) Flaga „alfa”	**szt.**	1	2	2	2

Lp.	II. Wyposażenie w sprzęt, pojazdy i środki techniczne zintegrowane funkcjonalnie na potrzeby ratownictwa	Jednostka miary	A	AB	ABC	ABCchem
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*
	9) Lornetka	**szt.**	1	1	1	1
	10) Szperacz poszukiwawczy	**szt.**	1	1	1	1
	11) Przenośny system oświetlenia terenu działań ratowniczych	**kpl.**		1 (R)	1	1
	12) Echosonda	**szt.**	1	1	1	1
	13) Przenośny odbiornik GPS	**szt.**	1	1	1	1
	14) Sonar ręczny	**kpl.**	1 (R)	1 (R)	1 (R)	
18.	**Balony wypornościowe:**	**zestaw:**	1	1	1	1
	1) Typ otwarty lub zamknięty o wyporności minimum 50 kg	2 szt.				
	2) Typ otwarty lub zamknięty o wyporności minimum 200 kg	2 szt.				
	3) Typ otwarty lub zamknięty o wyporności minimum 500 kg	2 szt.				
	4) Zestaw do napełniania balonów wypornościowych z możliwością jednoczesnej obsługi przynajmniej 2 balonów wypornościowych	1 szt.				
19.	**Sprzęt ratowniczy do działań na powierzchni wody:**	**zestaw:**	1	1	1	1
	1) Koło ratunkowe lub pas ratowniczy typu „węgorz” lub boja SP	1 szt.				
	2) Rzutka ratownicza	2 szt.				
	3) Indywidualne urządzenie wypornościowe	X [2)] szt.				
	4) Megafon	1 szt.				
20.	**Radiotelefony nasobne z ładowarką samochodową (w wersji wodoodpornej lub w pakiecie wodoodpornym)**	**szt.**	2	3	5	5
21.	**Sprzęt medyczny:**	**zestaw:**	1	1	1	1
	1) Zestaw ratowniczy PSP R1	1 kpl.				
	2) Zapas tlenu minimum 1 500 l wraz z reduktorem i szybkozłączem AGA oraz rozdzielaczem i zestawem do tlenoterapii masowej dla min. 4 osób	1 kpl.				
	3) Defibrylator automatyczny (AED)	1 szt.				
	4) Koc dla poszkodowanych	2 szt.				

(R) Sprzęt rekomendowany.

[1)] Karabinek (stalowy lub aluminiowy) z zabezpieczeniem (zakręcany lub z automatyczną blokadą). Spełniający wymogi normy PN-EN 362. W przypadku użycia karabinków z automatyczną blokadą wymagane jest wykonanie trzech ruchów w celu pełnego otworzenia (np.: podnieś/naciśnij – przekręć – otwórz).

[2)] Lekki lub Średni samochód ratownictwa wodnego dla SGRW-N poziomu gotowości operacyjnej A.

X [2)] W liczbie przyjętej dla osób, która bierze bezpośredni udział w działaniach ratowniczych na obszarach wodnych.

Załącznik nr 7

ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT DLA NURKA INSTRUKTORA

Lp.	I. Wyposażenie indywidualne nurka instruktora	Jednostka miary
1.	*2.*	*3.*
1.	**Sprzęt (ABC i D):**	**zestaw:**
	1) Płetwy regulowane	1 para
	2) Maska nurkowa	1 szt.
	3) Fajka do oddychania	1 szt.
	4) Nóż nurkowy	1 szt.
	5) Inny przyrząd do cięcia	1 szt.
2.	**Ubranie nurkowe (dopasowane indywidualnie dla każdego nurka):**	**zestaw:**
	1) Skafander nurkowy typ suchy, zaleca się wyposażenie w zawór do odprowadzania moczu	1 szt.
	2) Ocieplacz nurkowy letni wraz ze skarpetami	1 szt.
	3) Ocieplacz nurkowy zimowy wraz ze skarpetami i rękawicami wyposażony w kompletny system ogrzewania	1 kpl.
	4) Bielizna termoaktywna	1 kpl.
	5) Rękawice typ „suchy”, 5-palcowe z pierścieniami	1 para
	6) Rękawice typ „mokry”, piankowe, 5-palcowe	1 para
3.	**Urządzenia kontrolno-pomiarowe:**	**zestaw:**
	1) Komputer nurkowy	1 szt.
	2) Kompas nurkowy	1 szt.
	3) Tabele dekompresyjne	1 kpl.
4.	**Ubranie ochronne:**	**zestaw:**
	1) Wodoodporne (membranowe) z ocieplaczem	1 kpl.
	2) Okulary przeciwsłoneczne	1 szt.
	3) Czapka i rękawiczki ocieplane	1 kpl.
	4) Buty chroniące kostkę, wodoodporne (membrana)	1 kpl.
	5) Flotacyjne	1 kpl.
5.	**Pokrowce na sprzęt:**	**zestaw:**
	1) Plecak/torba/skrzynia na sprzęt nurkowy	1 szt.
6.	**Maska pełna nadciśnieniowa z modułem łączności, zaworem na atmosferę i wężykiem zasilającym**	**1 kpl.**
7.	**Urządzenie ratowniczo-wyrównawcze (minimalna siła wyporu 18 kg)**	**1 kpl.**
9.	**Kołowrotek nurkowy z linką o długości minimum 50 m**	**1 kpl.**
10.	**Automaty nurkowe:**	**zestaw:**
	1) Dwustopniowe, o stopniach rozdzielonych wraz z manometrem, I stopień automatu z odizolowaną komorą wodną; automaty powinny być przystosowane do pracy przy ciśnieniu roboczym 30 MPa (norma EN 250)	1 szt.
	2) Dwustopniowe, o stopniach rozdzielonych, I stopień automatu z odizolowaną komorą wodną, II stopień z przewodem o długości minimum 120 cm.; automaty powinny być przystosowane do pracy przy ciśnieniu roboczym 30 MPa (norma EN 250)	1 szt.
11.	**Latarki nurkowe:**	**zestaw:**

Lp.	I. Wyposażenie indywidualne nurka instruktora	Jednostka miary
1.	*2.*	*3.*
	1) Latarka oświetlająca pole pracy umożliwiająca jednoczesną pracę dwoma rękoma	1 szt.
	2) Latarka zapasowa (awaryjne źródło światła)	1 szt.
	3) Ładowarka akumulatorowa	1 szt.
12.	**Uprząż asekuracyjna: jedno lub dwuczęściowa oraz 3 szt. karabinków** [1)]	**1 kpl.**
13.	**Boja dekompresyjna wraz ze szpulką**	**1 kpl.**
14.	**Zestaw dwubutlowy min. 4000 L (co najmniej 2 x 7 l) z łącznikiem międzybutlowym, z zaworem separującym, wraz z systemem balastowym**	**1 kpl.**

[1)] Karabinek (stalowy lub aluminiowy) z zabezpieczeniem (zakręcany lub z automatyczną blokadą). Spełniający wymogi normy PN-EN 362. W przypadku użycia karabinków z automatyczną blokadą wymagane jest wykonanie trzech ruchów w celu pełnego otworzenia (np.: podnieś/naciśnij – przekręć – otwórz).

Załącznik nr 8

ZESTAWIENIE I MINIMALNY NORMATYW WYPOSAŻENIA W SPRZĘT, POJAZDY I ŚRODKI DLA SPECJALISTYCZNYCH GRUP SONAROWYCH

Lp.	I. Wyposażenie indywidualne ratownika-sonarzysty	Jednostka miary	A	B	C
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*
1.	**Ubranie ochronne (dopasowane indywidualnie do osoby):**	**zestaw:**	9	9	9
	1) Wodoodporne (membranowe) dwuczęściowe ubranie ochronne z ocieplaczem lub ubranie flotacyjne dwuczęściowe	1 kpl.			
	2) Okulary przeciwsłoneczne z filtrem UV min. kat.3, pływające wraz z paskiem na szyję	1 szt.			
Lp.	**II. Wyposażenie w sprzęt, pojazdy i środki techniczne dla specjalistycznych grup sonarowych**	**Jednostka miary**	**A**	**B**	**C**
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*
1.	**Lekki samochód ratownictwa wodnego dla grupy sonarowej**	**szt.**	1	1	1
2.	**Jednostka pływająca kabinowa / z zadaszeniem i silnikiem, spełniająca wymagania określone w załączniku nr 4 oraz wyposażona w:**	**szt.**	1	1	1
	1) Stacjonarna antena do nawigacji z możliwością podłączenia do komputera PC, kompatybilna z systemem sonarowym/pojazdem podwodnym ROV	1 kpl.	(R)	(R)	(R)
	2) Echosonda z monitorem (przekątna min. 5,7cali)	1 kpl.			
	3) Możliwość stałego zamontowania wciągarki do kabloliny sonarowej/pojazdu podwodnego ROV	1 kpl.			
	4) Możliwość stałego zasilania systemu sonarowego/pojazdu podwodnego ROV z instalacji łodzi lub instalacji dodatkowej	1 kpl.			
	5) Możliwość zasilania/ładowania łodzi na postoju z sieci 230V wraz z kablem przyłączeniowym	1 kpl.	(R)	(R)	(R)
	6) Kamizelka pneumatyczna (z gwizdkiem)[1)]	X szt.			
	7) Marker do oznakowania obiektów (boja z możliwością regulacji długości liny, lina oraz element obciążający – rura o średnicy min. 100 mm i długości ok. 1000 mm)	1 kpl.			
	8) Niezależne ogrzewanie i chłodzenie kabiny	1 kpl.	(R)	(R)	(R)
3.	**Sonar holowany**	**zestaw:**	1		
	1) Głowica sonaru	1 szt.			
	2) Kablolina o długości minimum 50 m	1 szt.			
	3) Interfejs	1 szt.			
	4) Zestaw kabli przyłączeniowych	1 kpl.			
	5) Skrzynie transportowe	1 kpl.			
	6) Elektryczna wyciągarka do kabloliny	1 szt.			

Lp.	II. Wyposażenie w sprzęt, pojazdy i środki techniczne dla specjalistycznych grup sonarowych	Jednostka miary	A	B	C
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*
4.	**Sonar dookólny:**	**zestaw:**		1	
	1) Głowica sonaru	1 szt.			
	2) Trójnóg do głowicy sonaru	1 szt.			
	3) Kablolina o długości minimum 50 m	1 szt.			
	4) Kablolina o długości minimum 10 m	1 szt.			
	5) Interfejs	1 szt.			
	6) Zestaw kabli przyłączeniowych	1 kpl.			
	7) Skrzynie transportowe	1 kpl.			
5.	**Zestaw pojazdu podwodnego ROV który posiada możliwość rejestracji (zapisu) obrazu z kamery i sonaru, analizy danych w czasie rzeczywistym oraz pracy na mapach cyfrowych i wyposażonego w:**	**zestaw:**			1
	1) Kamera wysokiej rozdzielczości i czułości	1 szt.			
	2) Oświetlenie pola pracy	1 kpl.			
	3) Ramie z „chwytakiem”	1 kpl.			
	4) Sonar wielowiązkowy	1 szt.			
	5) Manipulator umożliwiający zdalną obsługę pojazdu podwodnego ROV oraz pozycji 1), 2) i 3)	1 szt.			
	6) Kablolina na zwijadle o długości minimum 100 m	1 szt.			
	7) System pozycjonowania	1 szt.			
	8) Skrzynie transportowe	1 kpl.			
6.	**Agregat prądotwórczy przenośny o mocy minimum 2 kW, napięciu 220 V/12-24 V lub alternatywne źródło zasilania w energię elektryczną wraz z osprzętem**	**szt.**	1	1	1
7.	**Komputer przenośny min. bryzgoszczelny kompatybilny sonarem i/lub ROV**	**szt.**	1	1	1
8.	**Przenośne urządzenie GPS kompatybilne z sonarem i komputerem**	**szt.**	1	1	1
9.	**Przenośny modem GSM z dostępem do Internetu**	**kpl.**	1	1	1
10.	**Sonar ręczny**	**kpl.**	1 (R)	1 (R)	1 (R)

(R) Sprzęt rekomendowany.
X Zgodna z dopuszczalną ilością osób mogących przebywać na łodzi.
1) Nie dublujemy indywidualnych urządzeń wypornościowych z załącznika nr 3 lub 6.

Załącznik nr 9

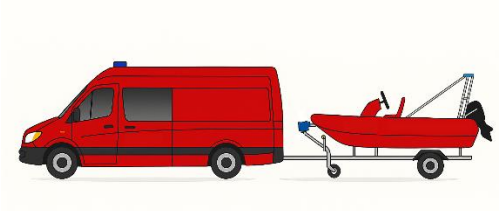
WZÓR PLANU ROZWOJU SIECI JEDNOSTEK PRZYGOTOWANYCH DO DZIAŁAŃ RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO W ZAKRESIE SPECJALISTYCZNYM

L.p.	Numer jednostki tworzącej grupę specjalistyczną (wg SWD-ST)	Współrzędne geograficzne jednostki, na której utworzono grupę specjalistyczną						Województwo	Powiat/Miasto	Gmina	Nazwa jednostki tworzącej grupę specjalistyczną	Rodzaj jednostki	Nazwa pododdziału w strukturze odwodu operacyjnego np. "SGRW-N Wrocław 1"	Rodzaj ratownictwa specjalistycznego	Poziom gotowości operacyjnej								Poziom docelowej gotowości operacyjnej OSIĄGNIĘTY/NIEOSIĄGNIĘTY	Planowany termin zmiany poziomu gotowości operacyjnej (dzień, miesiąc, rok i poziom gotowości)	Aktualny poziom gotowości operacyjnej SGR w monitoringu prowadzonym przez SK KG PSP	Uzasadnienie/Uwagi
		Długość [E]			Szerokość [N]										Deklarowany OBECNIE poziom gotowości operacyjnej				Docelowy poziom gotowości operacyjnej, do którego PLANOWANY jest rozwój grupy							
		hh°	mm'	ss,s"	hh°	mm'	ss,s"							wodne	A	B	C	Cchem	A	B	C	Cchem				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

L.p.	Numer jednostki tworzącej grupę specjalistyczną (wg SWD-ST)	Współrzędne geograficzne jednostki, na której utworzono grupę specjalistyczną						Województwo	Powiat/Miasto	Gmina	Nazwa jednostki tworzącej grupę specjalistyczną	Rodzaj jednostki	Nazwa pododdziału w strukturze odwodu operacyjnego np. "SGS Wrocław"	Rodzaj ratownictwa specjalistycznego	Poziom gotowości operacyjnej A - sonar holowany B - sonar dookólny C - pojazd podwodny ROV						Poziom docelowej gotowości operacyjnej OSIĄGNIĘTY/NIEOSIĄGNIĘTY	Planowany termin zmiany poziomu gotowości operacyjnej (dzień, miesiąc, rok i poziom gotowości)	Aktualny poziom gotowości operacyjnej SGR w monitoringu prowadzonym przez SK KG PSP	Uzasadnienie/Uwagi
		DŁUGOŚĆ [E]			SZEROKOŚĆ [N]										Deklarowany OBECNIE poziom gotowości operacyjnej			Docelowy poziom gotowości operacyjnej, do którego PLANOWANY jest rozwój grupy						
		hh°	mm'	ss,s"	hh°	mm'	ss,s"							wodne	A	B	C	A	B	C				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Załącznik nr 10

SCHEMAT ORGANIZACYJNY SPECJALISTYCZNEJ GRUPY RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO

<table>
<tr><th colspan="3">ZAKRES PODSTAWOWY RATOWNICTWA WODNEGO</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimalna liczba ratowników</td><td>Minimalna liczba samochodów i jednostek pływających</td></tr>
<tr><td colspan="2">6</td><td>GBA + Jednostka pływająca</td></tr>
<tr><td colspan="2">CO NAJMNIEJ 6 STRAŻAKÓW-RATOWNIKÓW, W TYM 2 REALIZUJĄCYCH ZADANIA W ZAKRESIE PODSTAWOWYM</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Zakres podstawowy realizowany przez wszystkie JRG PSP oraz OSP w KSRG, które zdeklarowały w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji tych zadań według posiadanych możliwości organizacyjnych, sprzętowych oraz szkoleniowych</td></tr>
<tr><th colspan="3">POZIOMY GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ – SGRW-N</th></tr>
<tr><th colspan="3">WYPOSAŻENIE I OBSADA
SPECJALISTYCZNEJ GRUPY RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO</th></tr>
<tr><th>Poziom gotowości operacyjnej</th><th>Minimalna liczba ratowników</th><th>Minimalna liczba samochodów i jednostek pływających</th></tr>
<tr><td rowspan="2">A</td><td>3</td><td>SLRR/SLRW/SRW/inny pojazd + Jednostka pływająca</td></tr>
<tr><td>W TYM:
• 2 młodszych nurków (MN),
• 1 kierowca, który posiada uprawniania do prowadzenia jednostek pływających oraz stanowi wsparcie dla specjalistów w grupie.</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">AB</td><td>4</td><td>SRW/inny pojazd + Jednostka pływająca</td></tr>
<tr><td>W TYM:
• 2 młodszych nurków (MN),
• 1 nurek kierujący pracami podwodnymi (NKPP)
• 1 kierowca, który posiada uprawniania do prowadzenia jednostek pływających oraz stanowi wsparcie dla specjalistów w grupie.</td><td>
</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ABC
ABCchem</td><td>6</td><td>SRW/inny pojazd + Jednostka pływająca</td></tr>
<tr><td>W TYM:
• 2 młodszych nurków (MN),
• 2 nurków (N).
• 1 nurek kierujący pracami podwodnymi (NKPP)
• 1 kierowca, który posiada uprawniania do prowadzenia jednostek pływających oraz stanowi wsparcie dla specjalistów w grupie.</td><td>
</td></tr>
</table>

SCHEMAT ORGANIZACYJNY SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ

<table>
<tr><th colspan="2">POZIOMY GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ - SGS</th></tr>
<tr><td>A</td><td>Grupa wyposażona w sonar holowany umożliwiający skanowanie dużych obszarów wody, w znacznie krótszym czasie niż przy użyciu sonaru dookólnego.</td></tr>
<tr><td>B</td><td>Grupa wyposażona w sonar dookólny umożliwiający skanowanie obszarów wodnych sektorami.</td></tr>
<tr><td>C</td><td>Grupa wyposażona w pojazd podwodny typu ROV umożliwiający w zależności od wyposażenia identyfikację poszukiwanych obiektów lub wykonanie prostej czynności z wykorzystaniem manipulatora.</td></tr>
<tr><th colspan="2">WYPOSAŻENIE I OBSADA SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ</th></tr>
<tr><td>Minimalna liczba ratowników</td><td>Minimalna liczba samochodów
i sprzętu pływającego</td></tr>
<tr><td>3</td><td>SLRR/SLRWN/inny pojazd +
Jednostka pływająca</td></tr>
<tr><td>W TYM:
1 strażak o kwalifikacjach sonarzysty, który ukończył szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych i posiada umiejętności do obsługi pojazdu podwodnego ROV (dla poziomu gotowości C)
1 ratownika obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy, posiadającego uprawnienia do kierowania pojazdami samochodowymi,
1 ratownika posiadającego uprawnienia do prowadzenia jednostek pływających</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Poziom gotowości SGS identyfikuje sprzęt jaki posiada ona na wyposażeniu i w zależności od niego ustalany jest jej ostateczny poziom (np. A, B, C, AB, AC, BC, ABC), zaleca się,
aby grupa posiadała na wyposażeniu przynajmniej jeden sonar (dookólny lub holowany).
Przy łączonych poziomach nie sumuje się liczby ratowników.</td></tr>
</table>

Załącznik nr 11

ZASADY ORGANIZACJI PRAC PODWODNYCH W TYM DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH I WSPOMAGAJĄCYCH ORAZ ZASADY BEZPIECZEŃSTWA WYKONYWANIA PRAC PODWODNYCH

Użyte skróty i definicje w załączniku:

DDR SGRW-N – Dowodzący Działaniem Ratowniczym SGRW-N.

NKPP – Nurek Kierujący Pracami Podwodnymi.

KDR – Kierujący Działaniem Ratowniczym.

Zasady organizacji prac podwodnych w tym działań ratowniczych i wspomagających:

1. Pracami podwodnymi związanymi z:
   1) szkoleniem doskonalącym – kieruje NKPP/nurek instruktor;
   2) szkoleniem kwalifikacyjnym – kieruje nurek instruktor;
   3) ratowaniem życia i zdrowia ludzkiego – kieruje DDR SGRW-N;
   4) ratowaniem środowiska naturalnego i pracami technicznymi – kieruje DDR SGRW-N z uprawnieniami nurka kierującego pracami podwodnymi.
2. DDR SGRW-N jest odpowiednio:
   1) NKPP dla poziomu gotowości A, AB, ABC i ABCchem;
   2) młodszy nurek lub nurek każdorazowo wyznaczony w rozkazie dziennym dla poziomu gotowości A.
3. DDR SGRW-N podlega Kierującemu Działaniem Ratowniczym poziomu taktycznego, i zostaje Kierującym Działaniem Ratowniczym Poziomu Interwencyjnego.
4. SGRW-N oraz SGS powinna stanowić odrębny odcinek bojowy.
5. W zakresie specjalistycznym ratownictwa wodnego ratowanie życia stanowi priorytet w organizacji prac podwodnych.
6. Działania polegające na ewakuacji człowieka znajdującego się pod wodą, bez dostępu powietrza przez okres **nie dłuższy niż 120 minut mają status działań ratowniczych**. Działania prowadzone **po przekroczeniu 120 minut uznaje się za działania wspomagające**, niewymagające trybu pilnego (niezwłocznego).
7. Właściwe terytorialnie stanowiska kierowania PSP wszystkich szczebli codziennie analizują gotowość operacyjną SGRW-N w województwie.
8. SGRW-N zobligowana jest do podjęcia interwencji niezwłocznie po zadysponowaniu i przybyciu na miejsce zdarzenia zgodnie z utrzymywanym poziomem gotowości.
9. Dowodzący działaniami ratowniczymi SGRW-N może każdorazowo powiększyć jej skład potrzebny do wykonania zadań lub zgłosić potrzebę zadysponowania

kolejnej grupy, jeżeli uzna, że nie ma wystarczających sił i środków dla zapewnienia ciągłości wykonywania prac podwodnych.

10. W procesie dysponowania SGRW-N do ratowania życia ludzi należy, w zależności od miejsca zdarzenia i specyfiki obszaru chronionego, dotyczącej w szczególności czasu dotarcia do poszkodowanych lub zagrożonych, uwzględnić najszybszy transport (w tym lotniczy, kołowy, wodny).
11. Podczas działań ratowniczych, w których zasoby SGRW-N dysponowane będą transportem lotniczym do wykonywania prac podwodnych w zakresie ratowania życia, należy uwzględnić minimum 2 strażaków posiadających co najmniej kwalifikacje młodszych nurków, z których jeden przewidziany będzie do dowodzenia działaniem ratowniczym SGRW-N.
12. Sprzęt niezbędny do działań nurkowych przeznaczony do transportu lotniczego powinien zapewnić możliwość bezpiecznego nurkowania i mieścić się w jednej skrzyni o masie nieprzekraczającej 55 kg (razem ze skrzynią) dla jednego nurka, określony **w załączniku nr 14**.
13. KDR powinien zapewnić niezbędne warunki do podjęcia działań przez SGRW-N.
14. KDR przed przyjazdem SGRW-N zobligowany jest do przeprowadzenia rozpoznania, oznaczenia miejsca zdarzenia na obszarze wodnym, wskazania SGRW-N miejsca zwodowania łodzi ratowniczej.
15. W sytuacji, kiedy działania nurkowe realizowane w celu ratowania życia i zdrowia ludzkiego tracą status działań ratowniczych KDR zobowiązany jest do uzyskania zgody na ich kontynuowanie w charakterze działań poszukiwawczych od właściwego stanowiska kierowania, które dysponowało SGRW-N.
16. W przypadku zadysponowania SGRW-N w ramach wojewódzkiego lub centralnego odwodu operacyjnego, DDR SGRW-N sporządza informację o działaniach ratowniczych przeprowadzonych przez pododdział odwodu operacyjnego zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz przekazuje ją kierującemu działaniem ratowniczym.

Zasady bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych

1. W działaniach ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym i specjalistycznym KSRG kieruje się zasadami określonymi w **załączniku nr 1** poz. 15.
2. Każde przygotowanie do zmiany służby wymaga sprawdzenia:
   1) kompletności sprzętu i wyposażenia nurkowego,
   2) prawidłowości połączeń oraz stanu technicznego elementów zestawu nurkowego,
   3) ilości i ciśnienia czynnika oddechowego,
   4) sprawności i przygotowania do użycia urządzeń, narzędzi oraz sprzętu pomocniczego wykorzystywanego do zabezpieczenia nurkowania.

3. Do nurkowania dopuszcza się strażaków, którzy spełniają następujące warunki:
   1) posiadają kwalifikacje do wykonywania prac podwodnych;
   2) mają dobrą kondycję psychofizyczną oraz posiadają aktualne badania lekarskie potwierdzone wpisem w „Książce Nurka”,
   3) potwierdzili gotowość do nurkowania w Karcie Prac Podwodnych.
4. Do nurkowania zezwala się używać wyłącznie sprzętu, który spełnia następujące warunki:
   1) jest kompletny i sprawny technicznie;
   2) posiada aktualne dopuszczenia i wymagane przeglądy określone przez producenta oraz normy branżowe.
5. Nurkowie powinni wykonywać prace podwodne w jednolitej konfiguracji nurkowej określonej w obowiązujących „Zasadach konfiguracji sprzętu nurka Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego”.
6. Urządzenia i wyposażenie techniczne planowane do wykorzystania podczas prac podwodnych obsługują osoby, które posiadają stosowne kwalifikacje i uprawnienia do ich obsługi wymagane przepisami o dozorze technicznym.
7. Prace podwodne związane z ratowaniem życia i zdrowia ludzkiego może prowadzić minimum 2 młodszych nurków SGRW-N poziomu gotowości A, z czego jeden pełni funkcję równocześnie DDR SGRW-N i/lub nurka asekuracyjnego.
8. Dowodzenie działaniami ratowniczymi kilku SGRW-N na jednym odcinku bojowym przejmuje nurek o najwyższych kwalifikacjach. W przypadku kwalifikacji równorzędnych osobę kierującą pracami podwodnymi wyznacza kierujący działaniem ratowniczym (KDR).
9. Zakres zadań dla poszczególnych członków grupy nurkowej określa na miejscu akcji dowodzący działaniami ratowniczymi SGRW-N.
10. W przypadku wystąpienia nagłego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, DDR SGRW-N może zmienić organizację prac.
11. Jeżeli DDR SGRW-N uzna warunki, w których mają być wykonane prace podwodne, za szczególnie niebezpieczne lub specyficzne, może dodatkowo zadysponować lub wyznaczyć nurka do pełnienia funkcji nurka ratownika, który przebywa w miejscu prowadzonych prac podwodnych w gotowości do podjęcia akcji ratowniczej.
12. DDR SGRW-N dokonuje analizy ryzyka prowadzenia prac podwodnych, w której uwzględnia zagrożenia i na jej podstawie podejmuje decyzję o podjęciu bądź odstąpieniu od prowadzenia prac podwodnych.
13. Przebieg prac podwodnych planuje się w sposób ograniczający do minimum wysiłek i czas pobytu nurków pod powierzchnią wody.

14. W ramach przygotowania do nurkowania DDR SGRW-N / NKPP podejmuje następujące czynności:
    1) zapoznaje grupę nurkową ze wstępnym planem nurkowania (w razie potrzeby modyfikuje ten plan na miejscu zdarzenia);
    2) wyznacza kolejność nurkowania i przydziela funkcje na czas działań ratowniczych oraz sprawdza przygotowany do działań ratowniczych sprzęt;
    3) określa sposób zabezpieczenia działań ratowniczych oraz przygotowuje dokumentację niezbędną podczas nurkowania;
    4) określa niezbędny do wykonania pracy podwodnej zapas czynnika oddechowego i jego rezerwę;
    5) nadzoruje sprawdzenie sprzętu i przygotowanie nurków ratowników oraz zabezpieczenie działań ratowniczych.
15. **Minimalne ciśnienie rezerwowe czynnika oddechowego wynosi 50 bar. Osiągnięcie tej wartości stanowi bezwzględny sygnał do zakończenia nurkowania, a nurek powinien znajdować się na powierzchni przed spadkiem ciśnienia poniżej 50 bar.**
16. W razie wystąpienia wypadku nurkowego należy, zastosować „Instrukcję postępowania – wypadek nurkowy", **załącznik nr 13**.
17. Wszelkie wątpliwości, co do konieczności podjęcia działań specjalistycznych z zakresu ratownictwa medycznego w odniesieniu do wypadków nurkowych należy konsultować z **Krajowym Ośrodkiem Medycyny Hiperbarycznej w Międzywydziałowym Instytucie Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, ul. Powstania Styczniowego 9B, Gdynia, telefon alarmowy (całodobowy) (0-58) 622 51 63.**
18. Zabezpieczenie medyczne podczas prowadzenia prac podwodnych stanowi:
    1) zestaw PSP R-1 gotowy do natychmiastowego użycia bez konieczności dokonywania konfiguracji sprzętu,
    2) minimalny zapas 1500 l tlenu,
    3) defibrylator automatyczny (AED).
19. W razie zaistnienia konieczności transportu nurka do komory dekompresyjnej DDR SGRW-N / NKPP przekazuje komputer nurkowy „poszkodowanego" nurka, kartę wypadku nurkowego oraz udziela niezbędnych informacji dotyczących rodzaju prowadzonych prac, czasu przebywania pod wodą i głębokości nurkowania kierownikowi zespołu ratownictwa medycznego będącemu w miejscu zdarzenia. Decyzje o transporcie nurka do komory dekompresyjnej podejmuje kierownik ZRM. W przypadku konieczności transportu nurka drogą powietrzną, miejsce do lądowania śmigłowca przygotowuje KDR w rozumieniu przepisów o organizacji KSRG.
20. Podczas prowadzenia prac podwodnych na szlakach żeglugowych DDR SGRW-N / NKPP oznakowuje miejsce działań zgodnie z obowiązującymi przepisami żeglugowymi, w tym zasadami sygnalizacji wzrokowej statków wykonujących

prace podwodne. Informację o rozpoczęciu, zakresie oraz lokalizacji prac podwodnych DDR SGRW-N / NKPP przekazuje do właściwego terytorialnie stanowiska kierowania PSP, które dokonuje powiadomienia właściwy miejscowo Urzęd Żeglugi Śródlądowej.

21. Każde nurkowanie powinno być zaplanowane w oparciu o tabele dekompresyjne.
22. Dla zachowania bezpieczeństwa, prace podwodne wykonuje się z zastosowaniem łączności z DDR SGRW-N / NKPP, która powinna być realizowana poprzez zastosowanie jednej z form:
    1) łączności podwodnej przewodowej;
    2) łączności podwodnej bezprzewodowej;
    3) asekuracji linowej.
23. W przypadku prowadzenia szkoleń doskonalących i kwalifikacyjnych dopuszczalne jest nurkowanie bez zastosowania łączności wymienionej w pkt 22 pod warunkiem, że nurek kierujący pracami podwodnymi lub instruktor znajduje się pod wodą z nurkami/młodszymi nurkami, zachowując z nim łączność za pomocą znaków nurkowych.
24. W pracach podwodnych realizowanych w ramach działań ratowniczych zaleca się stosowanie masek pełnotwarzowych wyposażonych w przewodową łączność podwodną.
25. Prace podwodne wykonywane podczas działań wspomagających mogą być prowadzone wyłącznie przy zapewnieniu sprawnej przewodowej łączności podwodnej pomiędzy nurkiem a murkiem kierującym pracami podwodnymi.
26. Dla zachowania bezpieczeństwa, prace podwodne wykonuje się z asekuracją. Asekuracja powinna być realizowana poprzez zabezpieczenie prac przez drugiego nurka.
27. Asekurację prac podwodnych wykonuje nurek asekurujący będący pod wodą lub pozostając na powierzchni jak najbliżej miejsca wykonywania prac podwodnych, w gotowości do niezwłocznego wejścia pod powierzchnię wody.
28. Przy wchodzeniu do zatopionych środków transportu, obiektów hydrotechnicznych, przestrzeni zamkniętych (z wyjątkiem akwenów pokrytych lodem i działań grupy poziomu A) nurek asekurujący schodzi pod powierzchnię wody.
29. Przystępujący do nurkowania nurek dokonuje przeglądu roboczego sprzętu nurkowego:
    1) sprawdza kompletność sprzętu w zestawie;
    2) sprawdza prawidłowość połączeń poszczególnych części sprzętu;
    3) sprawdza, czy sprzęt nie ma widocznych uszkodzeń;
    4) sprawdza niezbędny zapas czynnika oddechowego;
    5) dokonuje sprawdzenia pozostałych urządzeń oraz narzędzi przewidzianych do użycia lub zabezpieczenia nurkowania.

30. Po sprawdzeniu poprawności działania sprzętu, nurek melduje gotowość do zanurzenia kontrolnego. Gotowość tą sprawdza i potwierdza DDR SGRW-N / NKPP.
31. Zanurzenie kontrolne jest obowiązkową czynnością przed każdym zanurzeniem nurka do przeprowadzenia prac nurkowych.
32. Zanurzenie kontrolne wykonuje się w celu sprawdzenia:
    1) szczelności sprzętu;
    2) poprawności działania sprzętu;
    3) działania łączności nurka z obsługą na powierzchni;
    4) poprawności wyważenia dla uzyskania właściwej pływalności.
33. Wszelkie zauważone w czasie zanurzenia kontrolnego nieprawidłowości muszą być usunięte. W razie konieczności należy wymienić uszkodzony sprzęt.
34. Po otrzymaniu zezwolenia od DDR SGRW-N / NKPP, nurek roboczy zanurza się do miejsca wykonywania prac.
35. Przy wykonywaniu prac pod powierzchnią wody kablolina, lina sygnałowa lub wiązka przewodowa powinna pozostawać zamocowana do niezależnej uprzęży nurka w sposób uniemożliwiający jej przypadkowe rozłączenie lub wypięcie podczas wykonywania prac podwodnych, także w przypadku konieczności zrzucenia pod powierzchnią wody części sprzętu nurkowego.
36. Kablolina, lina sygnałowa lub wiązka przewodowa powinna być zakotwiczona na powierzchni w sposób uniemożliwiający przypadkowe odwiązanie.
37. Podczas zanurzania nurka, wynurzania i pobytu na dnie, sygnalista nie dopuszcza do powstania nadmiernych luzów na linie sygnałowej /kablolinie/ wiązce przewodowej.
38. Jeden sygnalista może obsługiwać tylko jedną linę sygnalizacyjno-asekuracyjną lub wiązkę przewodową.
39. Nurek jest obowiązany informować DDR SGRW-N / NKPP, w ustalonych odstępach czasu o reakcji organizmu na zmiany ciśnienia i zmianach samopoczucia, a zwłaszcza wystąpieniu zawrotów głowy, zakłóceń w widzeniu lub trudności w oddychaniu.
40. Nurek systematycznie informuje o wykonywanych czynnościach, działaniu sprzętu nurkowego, podaje aktualne ciśnienie czynnika oddechowego i informuje o warunkach pracy.
41. Przez cały czas pobytu pod powierzchnią wody, nurek jest obowiązany wykonywać polecenia DDR SGRW-N / NKPP.
42. Po dojściu do miejsca prowadzenia prac nurek melduje DDR SGRW-N i utrzymuje stałą łączność z obsługą na powierzchni.
43. Każde polecenie wydane nurkowi lub odwrotnie powinno zostać potwierdzone.

44. W przypadku awarii systemu łączności przewodowej lub bezprzewodowej DDR SGRW-N / NKPP przerywa prace podwodne i nakazuje wynurzenie nurka.
45. W przypadku utraty przytomności przez nurka lub braku jego reakcji na dwukrotne polecenie DDR SGRW-N / NKPP przekazane systemem łączności przewodowej, bezprzewodowej, braku odpowiedzi nurka na dwukrotnie nadany liną sygnałową awaryjny sygnał porozumiewania się pod powierzchnią wody, kierownik podejmuje decyzję o skierowaniu pod powierzchnię wody nurka asekurującego i rozpoczęciu awaryjnego wynurzania.
46. Na polecenie DDR SGRW-N / NKPP nurek musi bezwzględnie przerwać prace i rozpocząć wynurzanie.
47. Po zameldowaniu przez nurka o gotowości do wynurzania się, po otrzymaniu zgody nurek rozpoczyna wynurzanie.
48. Prędkość wynurzania się nurka musi być zgodna z tabelami dekompresyjnymi.
49. W czasie zanurzania lub wynurzania po zmianie głębokości o 10 m nurek informuje DDR SGRW-N / NKPP.
50. DDR SGRW-N / NKPP / KDR określa czas i rodzaj odpoczynku nurka.
51. Dopuszcza się wykonywanie prac podwodnych w pobliżu mostów, jazów, śluz lub w miejscach, gdzie prędkość prądu wody jest większa niż 0,5 m/s, pod warunkiem zastosowania skutecznych środków zabezpieczających przed porwaniem nurka przez prąd wody i umożliwiających natychmiastową jego ewakuację na powierzchnię. Prace, nurek wykonuje w uprzęży z liną, której drugi koniec pozostaje umocowany nad powierzchnią wody.
52. W przypadku prowadzenia działań ratowniczych w przestrzeniach zamkniętych oraz na obszarach wodnych, na których występuje kra lodowa należy:
    1) zastosować sprzęt do autoasekuracji, oświetlenia i łączności;
    2) zastosować dwa niezależne źródła mieszaniny oddechowej;
    3) wykonywać prace przez nurków posiadających dodatkowe przeszkolenie w tym zakresie.
53. Umiejętność wykonywania prac podwodnych w zatopionych środkach transportu oraz przy obiektach hydrotechnicznych młodszy nurek/nurek nabywa podczas szkolenia specjalistycznego w zakresie młodszego nurka i nurka.
54. Ze względów bezpieczeństwa zabrania się prowadzenia prac podwodnych przez nurków w zalanych sztolniach i jaskiniach.
55. W trakcie nurkowania w przestrzeniach zamkniętych każdy nurek ma być wyposażony w łączność przewodową, trwale przymocowaną do nurka ratownika oraz do trwałego elementu (stanowiska).
56. W trakcie nurkowanie pod lodem dopuszcza się stosowanie liny asekuracyjnej jako formy asekuracji nurka i łączności z nurkiem.

57. Każdorazowo przed nurkowaniem na nieznanym akwenie nurkowie powinni rozpoznać warunki hydrologiczne akwenu (głębokość, przejrzystość, zagrożenia).
58. Zabrania się kategorycznie nurkom wykonywania skoków do wody na nieznanym akwenie.
59. Zezwala się na wykonanie maksimum 2 nurkowań dla jednego nurka dziennie o łącznym czasie nieprzekraczającym 4 godzin.
60. Po każdym wynurzeniu na powierzchnię, podczas którego stosowano procedurę dekompresji, zapewnia się nurkowi co najmniej 2-godzinną przerwę. W trakcie przerwy nurek nie może pełnić funkcji nurka asekurującego.
61. Wszyscy członkowie SGRW-N prowadzący prace nawodne muszą być ubrani w indywidualne urządzenia wypornościowe lub specjalne ubrania asekuracyjne do prac na wodzie.
62. Niezależnie od warunków nurkowania wszyscy nurkowie muszą znać sygnały umowne liną oraz wizualne i dźwiękowe sygnały umowne.
63. Zabezpieczenie prowadzenia prac podwodnych w warunkach nocnych wymaga oświetlenia terenu prac oraz asekuracji pracujących nurków przez jednostkę pływającą wyposażoną w oświetlenie nawigacyjne i reflektor poszukiwawczy.
64. Jednostkę pływającą, na której zainstalowano bazę prac podwodnych, wyposaża się w urządzenia kotwiczne zapewniające utrzymanie jej w miejscu prowadzenia prac oraz w dodatkowe oznakowanie przewidziane dla statków wykonujących prace podwodne.
65. Prowadząc prace podwodne z jednostki pływającej nurkowie zanurzają i wynurzają się przy linie opustowej.
66. Narzędzia lub urządzenia podaje się pod powierzchnię wody w sposób niezagrażający bezpieczeństwu nurka.
67. Podczas prac z użyciem sprzętu hydraulicznego pod wodą należy:
    1) stosować zasady użycia sprzętu hydraulicznego pod wodą tak samo jak podczas prac na powierzchni;
    2) pamiętać, aby narzędzia i elementy odcinane były wcześniej podwieszane tak, aby nie dopuścić do przygniecenia lub uderzenia poszkodowanego oraz nurka.
68. Podczas pracy przy dużych obiektach podnoszonych z dna na powierzchnię, nurek w trakcie podnoszenia powinien znajdować się w bezpiecznej odległości od obiektu.
69. Dowódca właściwej dla nurka JRG, obowiązany jest zapewnić nurkowi odpoczynek po zakończeniu działań ratowniczych nurkowych lub zapewnić mu podmianę w służbie.
70. Zakres zadań poszczególnych członków grupy nurkowej określa na miejscu akcji Dowodzący działaniem ratowniczym SGRW-N.

71. Prace podwodne w wodach zanieczyszczonych i skażonych, których stopień skażenia uniemożliwia działania grup poziomu gotowości A, AB, ABC, realizuje SGRW-N poziomu gotowości ABCchem, zgodnie z wytycznymi do organizacji prac podwodnych z wykorzystaniem zestawu sprzętu przewodowego do działań w wodach zanieczyszczonych i skażonych, określonymi w **załączniku nr 13**.
72. Wycofanie nurka z działań ratowniczych następuje w przypadku:
    1) wykonania powierzonego zadania;
    2) wystąpienia zmęczenia, pogorszenia samopoczucia lub innych czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu nurka.
73. W przypadku wystąpienia podczas wykonywania prac podwodnych sytuacji awaryjnej, zdarzenia potencjalnie wypadkowego lub innych problemów, w tym dotyczących stanu zdrowia nurka, fakt ten odnotowuje się w karcie prac podwodnych.

Załącznik nr 12

ZASADY UZYSKIWANIA STOPNIA NURKA INSTRUKTORA W PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

1. Uprawnienia nurka instruktora może uzyskać osoba, która:
   1) spełnia wymagania zgodne z aktualnym rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie wykonywania prac podwodnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
   2) posiada potwierdzone odpowiednimi dokumentami umiejętności instruktora płetwonurkowania rekreacyjnego określone w normie PN-EN ISO 24802-1:2014-07;
   3) zdała egzamin dopuszczający do szkolenia teoretycznego i praktycznego na stopień nurka – instruktora;
   4) odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne w formie stażu instruktorskiego na szkoleniu młodszego nurka lub nurka.
2. Kandydat na nurka – instruktora zdaje egzamin dopuszczający do szkolenia teoretycznego i praktycznego na stopień nurka – instruktora przed komisją powołaną przez Komendanta Głównego PSP, w skład której wchodzi:
   1) przedstawiciel Biura Edukacji KG PSP;
   2) przedstawiciel Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa KG PSP;
   3) minimum trzech nurków – instruktorów;
   4) komendant szkoły/naczelnik ośrodka szkolenia lub inny upoważniony przez niego przedstawiciel kadry dydaktycznej szkoły/ośrodka szkolenia organizującego egzamin.
3. Za organizację egzaminu odpowiada szkoła Państwowej Straży Pożarnej nadzorująca ratownictwo wodne.
4. Warunkiem przystąpienia do egzaminu na stopień nurka instruktora jest przesłanie do Biura Edukacji KG PSP karty skierowania na egzamin wg **wzoru nr 1** do załącznika oraz kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających posiadanie:
   1) aktualnego orzeczenia o braku przeciwskazań do wykonywania prac podwodnych, wydanego przez lekarza posiadającego specjalizację i odbyte szkolenie określone w odrębnych przepisach w sprawie warunków zdrowotnych wykonywania prac podwodnych;
   2) kwalifikacji nurka;
   3) dwuletniej praktyki w wykonywaniu prac podwodnych w charakterze kierującego pracami podwodnymi;
   4) co najmniej 175 godzin przebywania pod wodą i w warunkach podwyższonego ciśnienia uzyskane od dnia nadania kwalifikacji młodszego nurka;
   5) kwalifikacji pedagogicznych w zakresie minimum instruktora praktycznej nauki zawodu;

6) zaświadczenia o odbyciu przeszkolenia dodatkowego co najmniej w zakresie użycia mieszanin oddechowych i tlenu oraz prac w przestrzeniach zamkniętych i prac podwodnych prowadzonych na głębokości poniżej 50 metrów.

5. Egzamin składa się z części teoretycznej i praktycznej.
6. Egzamin w części teoretycznej przeprowadza się w formie pisemnej, w postaci testu egzaminacyjnego złożonego z 30 zadań egzaminacyjnych zamkniętych z jedną poprawną odpowiedzią.
7. Egzamin w części teoretycznej uznaje się za zaliczony, jeżeli egzaminowany udzielił co najmniej 70% prawidłowych odpowiedzi.
8. Zaliczenie części teoretycznej egzaminu jest warunkiem dopuszczającym kandydata na nurka – instruktora do części praktycznej egzaminu.
9. Część praktyczna egzaminu obejmuje dwa cykle nurkowe realizowane w ciągu dwóch kolejnych dni:
   1) **część pierwsza egzaminu praktycznego** (egzamin pod wodą nadzoruje co najmniej jeden nurek instruktor, dokumentując nurkowanie za pomocą kamery).
      Egzamin obejmuje wykonanie następujących zadań:
      a) przepłynąć w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m bez płetw**, z zachowaniem pływalności;
      b) przepłynąć w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m bez maski**, z zachowaniem pływalności;
      c) przepłynąć **tyłem** w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 5 m**, z zachowaniem pływalności;
      d) przepłynąć poprawną techniką w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m**, stosując technikę pływania **„żabka”**;
      e) wystrzelić **boję dekompresyjną** w czasie **krótszym niż 90 s**, z zachowaniem pływalności;
      f) wykonać **procedurę zakręcania zaworów w zestawie dwubutlowym**, ze zdjęciem maski pełnotwarzowej oraz przejściem na automat zapasowy; procedurę należy wykonać **na wskazanej głębokości w toni wodnej**;
      g) wydobyć na powierzchnię **nieprzytomnego nurka z głębokości 20 m w czasie od 2 do 4 minut**, z zatrzymaniem się z poszkodowanym na głębokości **5 m przez 1 minutę**.
   2) **część druga egzaminu praktycznego** (egzamin pod wodą nadzoruje co najmniej jeden nurek instruktor, dokumentując nurkowanie za pomocą kamery), obejmuje **zaplanowanie i wykonanie nurkowania na głębokość**

w zakresie 40–50 m przy linie opustowej, z czasem dennym co najmniej 10 minut oraz z zachowaniem dyscypliny wykonywania przystanków dekompresyjnych.

10. Zaliczenie części pierwszej egzaminu praktycznego jest warunkiem dopuszczającym kandydata na nurka – instruktora do części drugiej egzaminu praktycznego.
11. Warunkiem zaliczenia całego egzaminu praktycznego jest prawidłowe wykonanie wszystkich jego elementów potwierdzonych w karcie egzaminacyjnej wg **wzoru nr 2** do załącznika.
12. Egzamin praktyczny przeprowadza się z wykorzystaniem łączności podwodnej przewodowej.
13. Wyposażenie sprzętowe kandydata na egzamin nurka – instruktora powinno być zgodne z **wykazem nr 3** do załącznika.
14. Brak wymaganego wyposażenia sprzętowego powoduje niedopuszczenie kandydata do egzaminu.
15. Funkcjonariusz, który zaliczył pozytywnie egzamin otrzymuje zaświadczenie, zgodnie z **wzorem nr 4** do załącznika.
16. Warunkiem przystąpienia do szkolenia teoretycznego i praktycznego na stopień nurka instruktora jest pozytywne zaliczenie egzaminu oraz przesłanie do organizatora szkolenia skierowania na szkolenie wg wzoru nr 1 do załącznika, kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających spełnienie niezbędnych wymagań zgodnie z pkt 4 ppkt 1, 2, 3, 4, 5, 6.
17. Szkolenie na stopień nurka instruktora realizowane jest w formie stażu instruktorskiego na szkoleniu młodszego nurka lub nurka.
18. Kandydat na nurka instruktora w trakcie szkolenia uczestniczy we wszystkich zajęciach teoretycznych i praktycznych danego szkolenia.
19. Podczas stażu instruktorskiego na szkoleniu młodszego nurka lub nurka, kandydat na nurka instruktora obowiązany jest przeprowadzić samodzielnie pod nadzorem nurka instruktora zajęcia teoretyczne w wymiarze minimum 6 godzin lekcyjnych oraz zajęcia praktyczne w wymiarze minimum 16 godzin lekcyjnych.
20. Podczas zajęć kandydat podlega ocenie przez wyznaczonego instruktora prowadzącego potwierdzonej w karcie oceny kandydata na nurka instruktora wg **wzoru nr 5** do załącznika.
21. Warunkiem zaliczenia szkolenia jest pozytywne ukończenie stażu instruktorskiego podczas szkolenia młodszego nurka i nurka, w tym uzyskanie pozytywnej oceny z prowadzonych zajęć przez kandydata.
22. Uczestnik otrzymuje zaświadczenie potwierdzające ukończenie szkolenia. Zaświadczenie wydaje organizator szkolenia, wg **wzoru nr 6** do załącznika.

Wzór nr 1

.....
(pieczątka jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Kieruję Panią/Pana* .....
(stopień, imię i nazwisko, imię ojca)

na egzamin/szkolenie* w zakresie nurka instruktora

realizowany/e * w terminie ..... w .....

Informacje dodatkowe:
1. Numer ewidencyjny PSP: ……..…….
2. Jednostka organizacyjna PSP, w której strażak pełni służbę: ……
   ……..

Oświadczam, że kierowana/-y*:
1. **Nie posiada przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi.**
2. **Posiada kwalifikacje ratownika, aktualne na czas trwania szkolenia, zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym.**

....
(miejscowość, data) *(podpis kierującego)*

(*) niewłaściwe skreślić

Wzór nr 2

KARTA EGZAMINACYJNA

Stopień, imię i nazwisko ……..…….

Numer ewidencyjny PSP ……

Jednostka organizacyjna PSP ……..

A. Część pierwsza egzaminu praktycznego (egzamin pod wodą nadzoruje przynajmniej jeden nurek instruktor, dokumentując nurkowanie za pomocą kamery) składa się z niżej wymienionych elementów, podczas którego należy:

Lp.	Elementy egzaminu	Zaliczył	Nie zaliczył
1	Przepłynąć w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m bez płetw**, z zachowaniem pływalności.		
2	Przepłynąć w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m bez maski**, z zachowaniem pływalności.		
3	Przepłynąć **tyłem** w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 5 m**, z zachowaniem pływalności.		
4	Przepłynąć poprawną techniką w sprzęcie nurkowym na wskazanej głębokości wzdłuż liny poręczowej pod wodą dystans **co najmniej 15 m**, stosując technikę pływania **„żabka”**.		
5	Wystrzelić **boję dekompresyjną** w czasie **krótszym niż 90 s**, z zachowaniem pływalności.		
6	Wykonać **procedurę zakręcania zaworów w zestawie dwubutlowym**, ze zdjęciem maski pełnotwarzowej oraz przejściem na automat zapasowy; procedurę należy wykonać **na wskazanej głębokości w toni wodnej**.		
7	Wydobyć na powierzchnię **nieprzytomnego nurka z głębokości 20 m w czasie od 2 do 4 minut**, z zatrzymaniem się z poszkodowanym na głębokości **5 m przez 1 minutę**.		

B. Część druga egzaminu praktycznego (egzamin pod wodą nadzoruje przynajmniej jeden nurek instruktor) składa się z następującego elementów:

Lp.	Elementy egzaminu	Zaliczył	Nie zaliczył
1	**Zaplanowanie i przeprowadzenie nurkowania** na głębokość **40–50 m** przy wykorzystaniu **liny opustowej**, z czasem dennym **co najmniej 10 minut**, z zachowaniem dyscypliny realizacji **przystanków dekompresyjnych**.		

Członkowie komisji egzaminacyjnej:

…….
(stopień, imię i nazwisko)

…….
(stopień, imię i nazwisko)

…….
(stopień, imię i nazwisko)

…….
(stopień, imię i nazwisko)

…….
(stopień, imię i nazwisko)

…….
(stopień, imię i nazwisko)

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej:

…….
(stopień, imię i nazwisko)

....., dnia …… r.
(miejscowość)

Wykaz nr 3

WYPOSAŻENIE SPRZĘTOWE KANDYDATA NA EGZAMIN NURKA – INSTRUKTORA

1. Skafander suchy membranowy kompletny, rękawice suche oraz ocieplacz wraz z bielizną.
2. Maska pełnotwarzowa przystosowana do łączności podwodnej wyposażona w zawór umożliwiający oddychanie powietrzem atmosferycznym.
3. Oświetlenie podwodne (latarka oświetlająca pole pracy umożliwiająca jednocześnie pracę dwoma rękoma + latarka zapasowa).
4. Sprzęt ABC (płetwy przystosowane do skafandra suchego – pasek/sprężyna).
5. Obciążenie balastowe umożliwiające jego regulację.
6. Dwa przyrządy do cięcia (nóż nurkowy, sekator, itp.).
7. Automat oddechowy spełniający normę EN – 250 (zimna woda) – 2 kpl. oraz min. jeden manometr, przewód do KR-W i przewód skafandra suchego.
8. Przyrządy pomiarowe (komputer nurkowy, tabele dekompresyjne; kompas nurkowy mocowany na rękę).
9. Urządzenie ratunkowo-wypornościowe z możliwością mocowania dwóch butli nurkowych, umożliwiająca wydobycie nurka z głębokości 30 m.
10. Dwie butle nurkowe połączone separatorem, o zapasie powietrza min. 4000 l.
11. Zestaw karabinków (karabinki* lub karabinki tłokowe dwustronne) do mocowania wyposażenia indywidualnego i innego sprzętu – min. 3 szt.
12. Szelki asekuracyjne – górna uprząż (piersiowa).
13. Bojka dekompresyjna, kołowrotek z linką długości min. 40 m.
14. Pojemnik na sprzęt nurkowy (torba sprzętowa, skrzynia itp.).
15. Dresy, zimowa czapka, obuwie sportowe, strój na basen, klapki na basen.
16. Indywidualne urządzenie wypornościowe.

* Karabinek (stalowy lub aluminiowy) z zabezpieczeniem (zakręcany lub z automatyczną blokadą). Spełniający wymogi normy PN-EN 362. W przypadku użycia karabinków z automatyczną blokadą wymagane jest wykonanie trzech ruchów w celu pełnego otworzenia (np.: podnieś/naciśnij – przekręć – otwórz).

Wzór nr 4

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

numer identyfikacyjny PSP: ……

uczestniczył/-a* w okresie od ..... r. do ..... r.

w przeprowadzonym w .....

**egzaminie dla kandydatów na „Nurka Instruktora”,
który zaliczył z wynikiem pozytywnym.**

....., dnia ..... r.
(miejscowość)

Nr zaświadczenia: ……

Organizator egzaminu

.....
(pieczęć i podpis)

(*) niewłaściwe skreślić

Wzór nr 5

KARTA OCENY KANDYDATA NA NURKA INSTRUKTORA

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Numer identyfikacyjny PSP: ……

Jednostka organizacyjna PSP: .....

1. **Dane o szkoleniu:**
   a) organizator szkolenia .....
   b) rodzaj szkolenia .....
   c) termin realizacji szkolenia .....

2. **Ocena opisowa prowadzonych zajęć teoretycznych przez kandydata na nurka instruktora**

……
……

3. **Ocena opisowa prowadzonych zajęć praktycznych przez kandydata na nurka instruktora**

……
……

4. **Ocena końcowa sporządzona przez instruktora prowadzącego, o posiadanych kwalifikacjach i umiejętnościach do pełnienia funkcji nurka – instruktora.**

……
……

5. **Wnioskuję o zaliczenie/niezaliczenie* szkolenia na nurka instruktora.**

.....
(pieczęć i podpis)
Instruktor prowadzący

(*) niewłaściwe skreślić.

Wzór nr 6

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

numer ewidencyjny PSP .....

ukończył/a szkolenie dla nurków instruktorów w formie stażu instruktorskiego przeprowadzone w .....

.....

w okresie od ..... r. do ..... r.

zgodnie z Zasadami organizacji ratownictwa wodnego w KSRG z dnia .....

zatwierdzonymi przez: .....

.....

....., dnia ..... r.
(miejscowość)

Nr .....

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć i podpis)

Załącznik nr 13

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA – WYPADEK NURKOWY

Instrukcję opracował zespół w składzie:

1. Koordynatorzy ratownictwa medycznego służby PSP.
2. Koordynatorzy PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego.
3. Nurkowie – instruktorzy PSP.

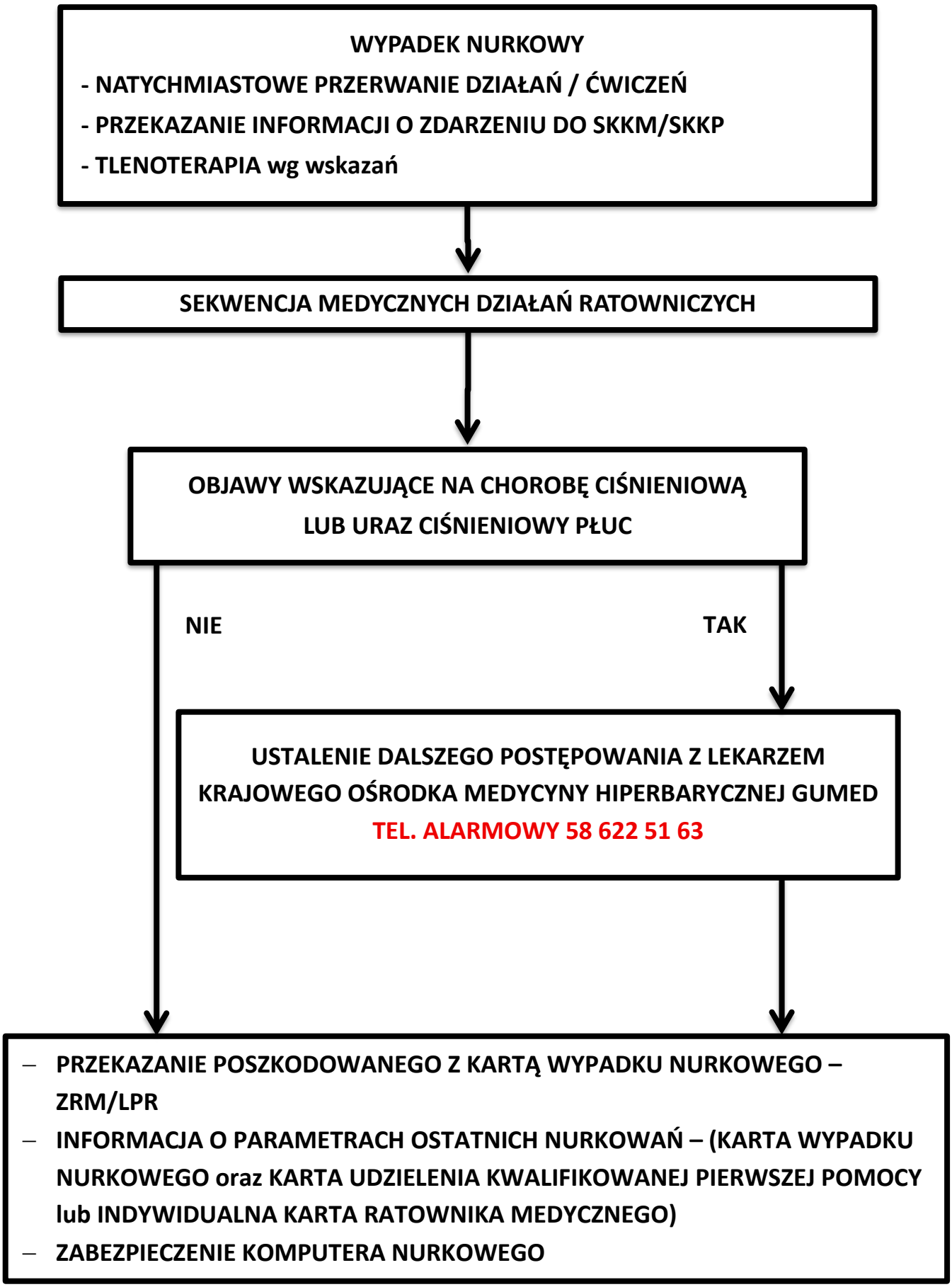
Opracowanie:

1. Komendy Wojewódzkie PSP.
2. Krajowy Ośrodek Medycyny Hiperbarycznej w zakresie karty wypadku nurkowego.

Spis zawartości instrukcji postępowania – wypadek nurkowy

1. Procedura postępowania w wypadku nurkowym.
2. Procedura powiadamiania o wypadku nurkowym.
3. Karta wypadku nurkowego.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU NURKOWYM

PROCEDURA POWIADAMIANIA O WYPADKU NURKOWYM

INFORMACJA Z MIEJSCA ZDARZENIA do SKKM/SKKP PSP

↓

SKKM/SKKP PSP właściwa dla miejsca zdarzenia POWIADAMIA:

1. PRM

2. SKKW PSP

↓

SKKW PSP POWIADAMIA:

1. KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO PSP

2. SKKM/SKKP PSP właściwe dla SGRW-N

3. WOJ. KOORDYNATOORA RAT. MEDYCZNEGO

4. WOJ. KOORDYNATOORA RAT. WODNO-NRKOWEGO

5. RZECZNIKA PRASOWEGO

6. PSYCHOLOGA

7. SKKG PSP

↓

SKKM/SKKP PSP właściwa dla SGRW-N POWIADAMIA:

1. DOWÓDCĘ SGRW-N

ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA, ZDROWIA NURKA LUB W PRZYPADKU JEGO ŚMIERCI:

1. **D-ca JRG/Bezpośredni przełożony informuje o zdarzeniu rodzinę oraz składa ofertę pomocy (w razie wątpliwości zalecana konsultacja z psychologiem, WKRM, WKRW);**
2. **Po zakończeniu działań KDR/KPP przeprowadza odprawę z wszystkimi nurkami biorącymi udział w akcji;**
3. **Obligatoryjne spotkanie psychologa z nurkami biorącymi udział w działaniach;**
4. **Pomoc psychologiczna dla pozostałych strażaków biorących udział w działaniach/zabezpieczających miejsce zdarzenia.**

KARTA WYPADKU NURKOWEGO*

KARTĘ NALEŻY PRZEKAZAĆ Z POSZKODOWANYM**

Imię i nazwisko poszkodowanego	Wiek poszkodowanego / PESEL	Płeć poszkodowanego
……	……..	M ☐ K ☐

Data zdarzenia	Godzina zdarzenia	wody czyste ☐	wody skażone ☐
……..……	……..		

Komputer ☐ **TAK** (wpisz dane z komputera)

- głębokość maksymalna ……m
- całkowity czas nurkowania ……min
- prędkość wynurzania ……m/min
- zachowany reżim dekompresji ☐ TAK / ☐ NIE

Nr komputera ……

Przekazano / godz. …… ……

imię i nazwisko kierownika ZRM

NIE (wpisz dane od świadków)

Głębokość powyżej 10m ☐ poniżej 10m ☐ brak danych ☐

…….. min brak danych ☐

Ilość nurkowań / powtórzeń……. brak danych ☐

Czynnik oddechowy: powietrze ☐ nitrox ☐ inne mieszaniny ☐

Skład mieszaniny (%) ……

OBJAWY

Czas wystąpienia objawów od wynurzenia: ……... min

Po ewakuacji z akwenu: przytomny ☐ nieprzytomny ☐

utrata przytomności w trakcie działań ratowniczych ☐

Nagłe zatrzymanie krążenia ☐

				Objawy neurologiczne:	
Kaszel	☐	Krwioplucie	☐		
Ból w klatce piersiowej	☐	Duszność	☐	Zawroty głowy	☐
Ból w dużych stawach	☐	Wymioty	☐	Zaburzenia równowagi	☐
Nudności	☐	Świąd skóry	☐	Zaburzenia czucia	☐
Zmęczenie, znużenie	☐			Zaburzenia słuchu, mowy, wzroku	☐

Inne objawy – jakie? ……

CZYNNOŚCI PODJĘTE DO CZASU PRZYJAZDU ZRM

		Inne opis:
RKO	☐	
Tlenoterapia	☐	
Zaopatrzenie obrażeń	☐	
Termoizolacja	☐	
Wsparcie psychiczne	☐	

Skrócony opis zdarzenia, dodatkowe informacje:

Sporządził:

.....
stopień, imię i nazwisko

.....
tel. kontaktowy

KRAJOWY OŚRODEK MEDYCYNY HIPERBARYCZNEJ GUMED
TELEFON ALARMOWY (całodobowy) tel.: 58 622 61 63

*** KARTA WYPADKU NURKOWEGO powinna być przygotowana w formie druku samokopiującego, umożliwiającego jednoczesne sporządzenie dwóch egzemplarzy: jeden dla ZRM/LPR, drugi dla PSP.**

**** KARTA WYPADKU NURKOWEGO jest przekazywana wraz z KARTĄ UDZIELENIA KWALIFIKOWANEJ PIERWSZEJ POMOCY lub z INDYWIDUALNĄ KARTĄ RATOWNIKA MEDYCZNEGO.**

Załącznik nr 14

WYTYCZNE DO ORGANIZACJI PRAC PODWODNYCH Z WYKORZYSTANIEM ZESTAWU DO NURKOWANIA PRZEWODOWEGO PRZEZNACZONEGO DO PRACY W WODACH ZANIECZYSZCZONYCH I SKAŻONYCH

Cel:

Celem wytycznych jest wskazanie sposobu wykonywania prac podwodnych w zakresie ratowania środowiska wodnego przez podmioty KSRG w warunkach wód zanieczyszczonych i skażonych. Niniejsze materiały zawierają zbiór zwięzłych informacji dotyczących przygotowania i postępowania podczas wykonywania prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych i skażonych.

Grupa nurkowa:

Podczas wykonywania prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych lub skażonych, z uwagi na charakter akcji i zastosowany sprzęt, należy rozszerzyć skład grupy o siły i środki specjalistycznej grupy ratownictwa chemicznego lub ekspertów do działań ratowniczych związanych z rozpoznaniem i interpretacją wyników rozpoznania zagrożeń, ewentualnym zabezpieczeniem substancji niebezpiecznej oraz dekontaminacją nurka.

Minimalny skład grupy nurkowej SGRW-N poziomu ABCchem do wykonywania prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych lub skażonych:

1. Dowodzący działaniem ratowniczym SGRW-N – DDR SGRW-N (NKPP – nurek kierujący pracami podwodnymi MSWiA po przeszkoleniu w zakresie obsługi sprzętu przewodowego).
2. Nurek roboczy (młodszy nurek/nurek MSWiA przeszkolony w zakresie obsługi sprzętu przewodowego).
3. Nurek asekuracyjny (młodszy nurek/nurek MSWiA przeszkolony w zakresie obsługi sprzętu przewodowego).
4. Dwóch sygnalistów (młodszy nurek/nurek MSWiA przeszkolony w zakresie obsługi sprzętu przewodowego).
5. Strażak obsługujący sprzęt logistyczny i pomocniczy.

Realizacja zadań podwodnych:

Przygotowanie grupy nurkowej do prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych i skażonych:

1. Każda akcja nurkowa rozpoczyna się od wybrania odpowiedniego miejsca na organizację bazy, złożenia sprzętu oraz zaparkowania samochodów. W przypadku skażenia powinno to być miejsce położone powyżej ewentualnego wycieku oraz po jego nawietrznej stronie. Po ustaleniu przez Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Chemicznego (SGRChem) strefy bezpiecznej.

2. Pobranie próbki wody przez SGRChem poziomu gotowości B (rozpoznanie chemiczne), w celu ustalenia rodzaju oraz stopnia skażenia.
3. Podjęcie decyzji przez Dowódcę SGRChem o koniecznych ochronach osobistych dla ratowników pracujących przy działaniach, sygnalistów nurkowych oraz ratowników wyznaczonych do pomocy w dekontaminacji nurka.
4. Przed rozpoczęciem działań nurkowych DDR SGRW-N zapoznaje wszystkich członków grupy ze skutkami działania występujących materiałów niebezpiecznych we współpracy z dowódcą specjalistycznej grupy ratownictwa chemicznego lub eksperta do spraw prognozowania zagrożeń.
5. Przed wprowadzeniem nurka do wody DDR SGRW-N uzgadnia kolejność działań z dowódcą działań SGRChem.

Sprzęt do wykonywania prac w wodach zanieczyszczonych lub skażonych:

1. Skafander nurkowy typ suchy z rękawicami suchymi i systemem mocującym (całość odporna na środowisko agresywne chemicznie i biologicznie) kompatybilny z hełmem nurkowym:
   1) skafander spełniający normę: EN 14 225-2 (odporność chemiczna),
   2) rękawice nurkowe spełniające normę: EN 374 (rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami),
   3) ocieplacz nurkowy.

   (Wymagane jest oznakowanie w postaci piktogramów i tekstu oraz symbolu ochrony przeciwchemicznej. Dodatkowym wymaganiem w stosunku do tych skafandrów jest podanie poziomu ochrony i nazwy substancji, w zakresie których deklarowana jest ochrona. W dokumentacji grupy nurkowej należy posiadać tabele z informacją o odporności chemicznej skafandra)
2. **Hełm nurkowy (certyfikat CE, układ wydechowy z czterema zaworami dla całkowitego odseparowania nurka od warunków zewnętrznych, blok przyłączeniowy z boku, skorupa wykonana z włókna szklanego lub metalu).**
3. Zestaw zasilania awaryjnego w skład, którego wchodzą:
   1) butla zasilania awaryjnego wraz z I-szym stopniem redukcji,
   2) manometr kontrolny do pomiaru ciśnienia w butli.
4. System zasilania przewodowego nurka czynnikiem oddechowym – wiązka nurkowa /umbilical.
5. Bank powietrza (zapas powietrza potrzebny na bezpieczne wykonanie prac podwodnych).
6. Tablica nurkowa z komunikacją głosową.
7. Lampa nurkowa mocowana do hełmu.
8. Uprząż nurka MK-4 ARVEST (kamizelka do prac podwodnych).
9. Nóż.

10. Buty ciężkie do prac podwodnych lub płetwy.
11. System rejestracji umożliwiający jednoczesne przekazanie obrazu i dźwięku na powierzchnię.
12. Niezależne źródło zasilania w energię elektryczną, umożliwiające pokrycie pełnego zapotrzebowania na energię.

Sprawdzenie sprzętu nurkowego:

1. Sprawdzenie szczelności skafandra przed rozpoczęciem akcji nurkowej. Sprawdzenia należy dokonać w zbiorniku przenośnym ze stelażem o pojemności minimum 2500 l (napełnionym wodą). Nurek wykonuje sprawdzenie zanurzając się w całym sprzęcie w ww. zbiorniku.
2. Jeżeli sprzęt nie spełnia wymogów szczelności należy odstąpić od jakiejkolwiek pracy w tym sprzęcie. Jeżeli istnieje możliwość usunięcia nieszczelności należy podjąć próbę jej usunięcia.
3. Resztę sprzętu należy sprawdzić rutynowo jak przed każdym nurkowaniem zgodnie z opracowanymi procedurami/wytycznymi.

Organizacja i technika wykonywania prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych i skażonych:

1. Prace nurkowe w wodach zanieczyszczonych lub skażonych z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa nurka, prowadzone są z użyciem zasilania przewodowego nurka w czynnik oddechowy oraz łączności przewodowej (wiązka nurkowa/umbilical).
2. Przed rozpoczęciem wykonywania prac podwodnych w wodach zanieczyszczonych lub skażonych musi być sprawiony zestaw do dekontaminacji nurka z wykorzystaniem pojazdu SCRChem DECON (SGRChem poziomu gotowości D) lub innej metody określonej przez dowódcę działań SGRChem.
3. DDR SGRW-N jest zobowiązany do poinformowania nurków o rodzaju skażenia oraz przeprowadzenia odprawy z dokładnym omówieniem każdej fazy nurkowania.
4. Nurek przed założeniem skafandra musi ściągnąć wszystkie ostre elementy, które mogą uszkodzić skafander.
5. Po założeniu skafandra oraz hełmu, DDR SGRW-N dokładnie sprawdza wszystkie miejsca połączeń skafandra, które gwarantują jego szczelność.
6. Pod wodą należy poruszać się bardzo ostrożnie i rozważnie, zwracając uwagę na możliwość rozerwania i przedziurawienia skafandra, szczególnie należy zwracać uwagę na wystające elementy szkła, metalu i innych przedmiotów.
7. Podczas wykonywania prac podwodnych musi być utrzymywana stała komunikacja głosowa z nurkiem.

8. W przypadku utraty komunikacji należy przerwać prace i bezzwłocznie wynurzyć nurka.
9. Czas ekspozycji nurka pod wodą jest ograniczony do minimum potrzebnego do wykonania zadania i nie może przekraczać czasu działania ochronnego kombinezonu nurkowego. Jeżeli sytuacja podczas nurkowania wskazuje na możliwość przekroczenia tego limitu, musi być dokonana wymiana pracujących nurków (nurek + sprzęt).
10. Za czas działania ochronnego skafandra nurkowego, przyjmuje się czas ochronny elementu o najmniejszej odporności chemicznej (tabele odporności chemicznej skafandra).

Zakończenie działań nurkowych:

1. Po zakończeniu prac podwodnych/nurkowania i wyjściu z wody nie wolno zdejmować sprzętu z nurka, dopóki nie przejdzie on procedury dekontaminacyjnej (patrz: „Zasady organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym" – **załącznik nr. D.3. „DEKONTAMINACJA WSTĘPNA SPRZĘTU I RATOWNIKÓW W UBRANIACH OCHRONY PRZECIWCHEMICZNEJ[1)]**
2. Dekontaminacja składa się z czterech etapów:
   1) odkażanie skafandra i hełmu nurka po wyjściu z wody (kabina dekontaminacyjna),
   2) odkażanie ciała nurka po zdjęciu sprzętu nurkowego (samochód DECON) jeśli nastąpiło skażenie nurka,
   3) dezynfekcja sprzętu nurkowego,
   4) dezynfekcja sprzętu pomocniczego.

Odkażanie nurka po wyjściu z wody:

1. Dekontaminacja wstępna po zakończonym nurkowaniu polega na zmyciu hełmu pod bieżącą czystą wodą, niezbyt silnym strumieniem. Należy, używając dużych i małych szczotek (tak, aby wszędzie dotrzeć) oraz chemicznych środków odkażających (zalecanych przez producenta ubrania i sprzętu), powtórzyć czynność zmywania – kabina dekontaminacyjna.
2. W fazie dekontaminacji wstępnej, nurek siada na siedzisku/taborecie w misie ociekowej obok kabiny dekontaminacyjnej (nurek oddycha nadal powietrzem z banku powietrza). Ściągana jest kamizelka z butlą zapasową oraz system balastowy w celu odciążenia nurka.
3. Następny etap polega na rozpięciu i zdjęciu hełmu nurkowego.

[1] Zasady organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Warszawa, styczeń 2025 r.

UWAGA! NUREK PO ZDJĘCIU HEŁMU MOŻE MIEĆ ODRUCH PRZETARCIA TWARZY RĘKAWICĄ. NALEŻY WCZEŚNIEJ PRZYGOTOWAĆ RĘCZNIK LUB WILGOTNĄ GAZĘ DO WYTARCIA TWARZY I NOSA.

4. Ostatni etap polega na rozebraniu nurka z rękawic i skafandra.

Odkażanie ciała nurka po zdjęciu sprzętu nurkowego:

1. Odkażanie ciała nurka (w przypadku skażenia nurka lub uszkodzenia skafandra lub rękawic) polega na przejściu ścieżki dekontaminacyjnej w samochodzie DECON.

Zastęp dekontaminacyjny:

1. Zastęp dekontaminacyjny powinien być wyposażony w odpowiedni sprzęt zabezpieczający:
   1) kombinezony ochrony chemicznej lub inne stosowne ubranie dostosowane do zagrożenia,
   2) maski i aparaty oddechowe lub inny stosowny sprzęt filtrujący dostosowany do zagrożenia,
   3) rękawice ochrony chemicznej lub inne rękawice dostosowane do zagrożenia.
2. Zastęp dekontaminacyjny powinien być traktowany jako integralna część grupy, jednak ze względu na specyfikę sprzętu nurkowego i technikę zdejmowania sprzętu stosownym jest wyznaczenie sygnalistów nurkowych do pomocy w dekontaminacji ze względu na posiadany poziom wiedzy umożliwiający bezpieczną obsługę nurków na powierzchni akwenu.

Załącznik nr 15

WSKAZANIA DOT. SPRZĘTU DO ZAŁADUNKU W SKRZYNIĘ PRZEZNACZONĄ DO TRANSPORTU PRZEZ ŚMIGŁOWCE LPR – ZESTAW MINIMALNY DLA JEDNEGO NURKA

Lp.	I. Wyposażenie ratownika-nurka do transportu śmigłowcem LPR	Jednostka miary
1.	*2.*	*3.*
1.	**Sprzęt (ABC i D):**	**zestaw:**
	1) Płetwy regulowane	1 para
	2) Maska nurkowa	1 szt.
	3) Fajka do oddychania	1 szt.
	4) Nóż nurkowy	1 szt.
	5) Inny przyrząd do cięcia	1 szt.
2.	**Ubranie nurkowe:**	**zestaw:**
	1) Skafander nurkowy typ suchy	1 szt.
	2) Ocieplacz nurkowy wraz ze skarpetami	1 kpl.
	3) Bielizna termoaktywna	1 kpl.
	4) Rękawice typ „suchy” lub typ „mokry” 5-palcowe	1 para
3.	**Urządzenia kontrolno-pomiarowe:**	**zestaw:**
	1) Komputer nurkowy	1 szt.
	2) Kompas nurkowy	1 szt.
4.	**Sprzęt:**	**zestaw:**
	1) Urządzenie ratowniczo-wyrównawcze	1 kpl.
	2) Kołowrotek nurkowy z linką o długości minimum 50 m	1 szt.
	3) Zestaw automatów nurkowych	1 kpl.
	4) Latarka nurkowa	1 szt.
	5) Uprząż asekuracyjna wraz z 2 karabinkami1)	1 kpl.
	6) Boja dekompresyjna wraz ze szpulką	1 szt.
	7) Zestaw dwubutlowy	1 kpl.
	8) Pas balastowy z ciężarkami lub balast zintegrowany	1 kpl.
	9) Lina pływająca do asekuracji	1 szt.
5.	**Skrzynia na sprzęt:**	**zestaw:**
	1) Skrzynia na sprzęt nurkowy	1 szt.

1) Karabinek (stalowy lub aluminiowy) z zabezpieczeniem (zakręcany lub z automatyczną blokadą). Spełniający wymogi normy PN-EN 362. W przypadku użycia karabinków z automatyczną blokadą wymagane jest wykonanie trzech ruchów w celu pełnego otworzenia (np.: podnieś/naciśnij – przekręć – otwórz).

Całość wyposażenia musi się zmieścić w jednej skrzyni o wymiarach dł. 78 cm x szer. 58cm x wys. 40 cm. Waga całego wyposażenia razem ze skrzynią nie może przekraczać 55 kg!

Komendanci wojewódzcy PSP określą w formie porozumienia warunki podejmowania strażaków przez LPR, szczególnie w zakresie określenia miejsca przeprowadzenia procedury przepakowania do śmigłowca sprzętu i nurków.

Załącznik nr 16

WZÓR PLANU I REALIZACJI ĆWICZEŃ DOSKONALENIA ZAWODOWEGO SPECJALISTYCZNEJ GRUPY WODNO-NURKOWEJ LUB SPECJALISTYCZNEJ GRUPY SONAROWEJ

.....

(Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej)

PLAN I REALIZACJA ĆWICZEŃ DOSKONALENIA ZAWODOWEGO SGRW-N/SGS ..... NA ROK .....

Lp.	TEMATYKA ĆWICZEŃ DOSKONALĄCYCH	PLANOWANY MIESIĄC ĆWICZEŃ	Termin realizacji i prowadzący						UWAGI
			Zmiana I		Zmiana II		Zmiana III		
			Data	st. służbowy Imię i nazwisko, podpis	Data	st. służbowy Imię i nazwisko, podpis	Data	st. służbowy Imię i nazwisko, podpis	

Uzgodnił:

„Wojewódzki Koordynator PSP ds. ratownictwa wodno-nurkowego”

……..

(data, podpis i pieczęć)

Opracował:

„Dowódca SGRW-N/SGS”

……...

(data, podpis i pieczęć)